

HEBREOS

Yí Necy Huídi Pínjaty Yajniguejx Je Hebreo jay

1 Jecy'ajty Dios ayuc yejcy ma ajt nmij'ap nmijteedy canaag'oc etz canaagnax miid je yprofetas ajcxy, je' ajcxy huidibi najtzcapxiy Dios y'ayuc. **2** E jadachambí ma xii tiempo yhuingooni co je naaxhuiñybí ycixani, Dios ayuc yecy ma iiçh ajt miid je' y'ung. Dios miid y'ung yaj'oyiiy je naaxhuiñybí etz tüg'óciy tijaty huidibi yajpatp. E Dios ti y'ung yajmigo'ixmadziyäy tüg'óciy. **3** Dios y'ung ymiiid Dios y'oy'ájtin, yi' je' Dios ytiicxin'ajtpy yjajin'ajtpy. Yi' je' codinaayb etz yajniguëxig y nej je' je Dios. Dios y'ung huijtz'ijtaayb tüg'óciy miid je' y'ayuc etz ane'min mic'ajt miidpi. Co Dios y'ung ti xyajhuaatzim ajt nbocy, chi cöbijcy je mij'anem'in jiiby tzajpjoty, jadu'n nej jihuïy y'ixtacy a'oy'amy ma je mijipi Dios ymijc jiiby tzajpjoty.

Dios y'ung jacmij yi'ca'ydi ángeles ajcxy

4 Je Dios y'ung jac mij je' ymic'ajt y'ane'min miidity, ca'ydi je ángeles ajcxy. Com yi' je' Dios y'ung, paady ycixpi mic'ajt miidity jaydëbi ane'my huidibi Dios yje'ajtpy, e ca'ydi yi ángeles ajcxy yi jadu'mbi mic'ajt miid. **5** Com Dios ca'yi' ni tüg ángel nimay:

Iich miich n'ung'ajtpy. Iich miich ti nyajpi'c'aty jadachambí xii.

Nañ jadu'n ca' Dios ni tüg ángel nimay:
Miich xyteedy'adiibich, iich miich n'ung'adiiyb.

6 Co Dios y'ungoob oy quexy ma naaxhuiñyäy chinäy, chi yi' ane'min pidacy:

Huen je ángeles ajcxy nidüg'óciy huindzigiñhuipy pa'tjiñhuipy je' y'ung.

7 E miid je ángeles ycixpi, Dios yminañ:

Yi' ángeles jadu'n yi' ajcxy nej poj. Yi' ajcxy huidibi tzajpjoty tzinaayb, jadu'n yi'ajcxy nej huidzuc, nej jiñye'n.

8 Jadu'n Dios yminañ miid y'ung ycixpi:

Miich, Dios'ajtp, miich m'anemín huiniñxií huinitiempo yi' y'idiipy. Miid mdudägy'ajtin miich m'anemípy.

9 Ti' mdzocy je tiy'ajt tiybi, e ca' ti' m'ixa'ñ je jibicpi. Paady ycixpi Dios, miich mDios, ti' xyhuin'ixy, e ti' yejctäy niigí ma miich je jocujc'ajtin je xondaacin, ca'ydi ma yi' mmi'anembidijc.

10 Dios nañ jadu'n yminañ:

Miich, Huindzin Dios, oga'n'aty mbidac nej naaxhuiñybí chondacy, e miid miich mmic'ajt myaj'oyiy je tzajp.

11 Cijxtähuip yi' naaxhuiñybí etz yi' tzajp, per miich hui'mip huiniñxií huinitiempo. Jadu'n yi' naaxhuiñybí etz yi' tzajp y'amijiydähuiipy nej huit.

12 Jadu'n miich yi' naaxhuiñybí etz yi' tzajp m'anëgipy nej tüt huit yaj'anëgyin. Jadu'n miich yi' naaxhuiñybí etz yi' tzajp myajtigadziipy nej jääy ajcxy yajtigach yhuit. Chi miich je'ní m'idipy, je mxii mjimijt ni mina ycaciixipy ycatigoyipy.

13 Ni camina Dios canimay ni tüt je ángeles ajcxy:

Iñ'a' ma iičh nmijc a'oy'amy, ixti mabaad iičh miich je mmidzip nmimadactäyich, jadu'n yi'ajcxy nipaadiipy nej yi' miich mdecypocx-pejt'adyii.

¹⁴ Tüg'óciy je ángeles ajcxy ac espíritu yi' ajcxy, e ytungixy ma Dios, yquexyöygixy jigix pubedipy je jäy ajcxy huidibi ajcxy y'alma padam ñidzoocin.

2

Ca' n'ijxnajx nmidonajxim nigoo yi pocyhuin-meecxin

¹ Miid jadayaabi tiy'ajt ycixpi, oy co yajxon n'ocjäygugiiyim Dios ytiy'ajt huidibi ti nmidoohuim, jigix ca' njipyoöyduutim je Dios ytiy'ajt huidibi jadu'n nipatp nej tü'aa oybi. ² Pen je ayuc tiy'ajt huidibi ángeles ajcxy yejc jecy'ajty, hui'm je' co yjanchity. E pinjaty pocytumb, e ca' cuyduuni Dios ytiy'ajt, Dios chaachytunipy je' nej padyii miid ypcocy ycixpi. ³ ¿Nej tiy iich ajt co Dios ycastigo nga'ocpaatim, pen je' je' yam ca' nmijpidaacim je Dios ytiy'ajt jadu'n nej jébi xyajnidzoocim ajt n'alma? Yi Huindzin Jesús jayijp'aty ci'm nigapxy Dios ytiy'ajt jadu'n nej jébi Dios xyajnidzoocim ajt n'alma. E jac'axam je discípulos ajcxy nañ jadu'n najtzcapxiy Jesús y'ayuc, e nïgapxpejty ajcxy co yjanchity je Jesús y'ayuc, e chi capxnajxy ajcxy jada tiy'ajt ma iičh ajt. ⁴ Jadu'n anajty capxhuäcxciy Jesús y'ayuc ma iičh ajt, chi Dios yajniguëxicp Jesús y'ayuc co yjanchity co tuñ ijxpejt, mijhuinma'ñ etz milagro. E co Dios xymooyim je yjihui'ñ ymic'ajt, chi nije' nije' nbaatim mic'ajt ma Dios. E jadu'n Dios tuñ nej yi' tzoc.

Jesucristo jadu'n je' anajty nej ajcxy yjuugy ymigüg

⁵ Dios ca' yi ángeles ajcxy ti cötujciń möy co y'anemity ya naaxhuiñ, jadu'n nej xii tiempo min cidägy, je xii je tiempo huidibi iich ajt nnimiydaacim. ⁶ Hue' janchtiy ji tük'it yjaybetyity ma Dios ñecy, ma ymina'ñ:

Miich Dios, ¿ti yi' je naaxhuiñjäy, co miich yi' ajcxy mjäymedziib? ¿Ti yi' je naaxhuiñjäy, co miich je' ajcxy mjotmay'adyii?

⁷ Janch con xii tiempo miich ti mmöy yi naaxhuiñjäy ajcxy e nañ ti mmöy jacminacy ymic'ajt y'anem'ajt ca'ydi yi ángeles ajcxy. Per jac'axam miich mmöhua'ñ naaxhuiñjäy ajcxy nügi ymic'ajt y'anem'ajt, ca'ydi je ángeles ajcxy. Tük'óciy huidijaty miich ti myaj'oyiy anajty ti mbidactähuip yi' ma yi' naaxhuiñjäy ajcxy ane'min.

⁸ E co anajty ti mbidactäy anajty ma yi' ajcxy y'anem'in, jadu'n nipaady nej jihuüy tük'óciy tijaty huidibi ti myaj'oyiy, y'idipy ma yi' ajcxy ytecypa't.

E jadu'n yi', co Dios moyday ane'min je Cristo. Dios ni ti yi' ca'ixmach nicxy yca'ity ma yi' y'anem'in. Oy ixyipy ca'ni cham n'ijxim co tük'óciy tijaty ya naaxhuiñ etz tzajpjoty ca'ni amugi' ycapxycöbigyii. ⁹ Dios ti xyaj'ijxim co Jesús miid mij'ajt ane'm'ajt. Je ángeles ajcxy nügi mic'ajt oy'ajt anajty miidity, ca'ydi Jesús co yi' chinay ya naaxhuiñ. Jadu'n Dios tuñ jaydëbi Jesús y'ögy miid jääy ajcxy ypocy yciipi. Jadachambi Dios ti

möy Jesús mij oy'ajtin, etz mij ooy ti cömay miid je tzaachy'o'cin huidibi ypaat.

10 Tüg'óciy huidijaty ya yajpatp, ji'ajtp yi' miid Dios ycixpi etz Dios ymic'ajt yaj'ijtaayb tüg'óciy huidibi ji'ajtp. Dios tudägy ytuuñ co yajca'pxi Jesucristo y'oy'ajtin miid je tzaachhypi huidibi ti minaxy ti yajnaxy. Miid co Jesucristo tzaachhypi ti minaxy ti yajnaxy, paady ycixp jääy ajcxy padaangixy Cristo y'oy'ajtin. **11** Miid co Jesucristo, je huidibi jääy ajcxy yajpocyñihuatzp, jiiby mic'ajt ti paady ma Dios Teedy, paady ycixp yi' ajcxy huidibi patcixp pocyñihuatzin nañ jim mic'ajt patcixy ma Dios Teedy. E miid co Jesucristo etz yi' yjääy mic'ajt patcixy ma Dios Teedy, paady ycixp Dios y'ung je Jesucristo ca' ti tzo'yu'n jihuüy co yi' ymina'ñ co je mibijcpidijc jadu'n nipaady nej yi' yjugytijc ymigügtijc. **12** Paady je Cristo ymina'ñ ma yjaybetyity:

Miich Dios, iich miich ngapxpadipyich ma nmigügtijcich. N'iihuipyich iy miid miich ycixpi ma je jääy ajcxy ti nayyöymújcigixy.

13 Nañ jadu'n Cristo ymina'ñ ma yjaybetyity:

Nmijpidägibyich Dios.

E jadüg'oc yminaanip:

Cha iich, miid je ung anäg ajcxy tibi Dios xymöyich.

14 Ma jääy ajcxy ytügquëx'ajtcixy, tügpi yxiixy, tügpi ni'py je' ajcxy. Nañ jadu'n Jesús ymiid je' anajty yxiixy ni'py jadu'n nej jääy ajcxy ymiiditj jigix jëbi y'ögy, e jadu'n je' yajhuindigoydähuiipy je huidibi anajty jamic'ajtmiid co jääy yaj'ögiyib, je' je' je mujcu'. **15** E jadu'n je Cristo yajnihuädzictuty

tüg'óciy pínjaty anajty cojuy'i y codoog'i y'ijtp ma je mujcu', miid co tzigiiygixy yi y'o'cin. ¹⁶ Janch co Jesús ymiiñ ya naaxhuiñ, ca' nmínaaním co pubeda'ñ je ángeles ajcxy, je' janchtiy ypubedamyb Abraham y'ap y'oc. ¹⁷ E miid jada ycixpi, Jesucristo jadu'n anajty miidity ñinícx etz yjugy'ajtin tú'ciy miid je jugytijc ymigügtijc ninícx etz jugy'ajtin, jigix jébi yi' naydügpajc codinäy naaxhuiñjäy ajcxy ma Dios yhuinduu miid tudägy'ajt etz pa'ayoho. Etz nañ jadu'n jigix jébi huindzigi' Dios miid yci'm ñinícx miid jay ajcxy ypcocy ycixpi, e jadu'n yajpocyhuaatztähuip yi mayjäy ajcxy. ¹⁸ Com Jesucristo ci'm tzaachypi minajx yajnajx, etz nañ jadu'n je mujcu' Jesucristo jot'ijxy huinma'ñ'ijxy, paady ycixp Jesucristo jébi pubety pínjaty jadu'n tzaachypi minajxp yajnajxp, etz ma yjot'ixyii yhuinma'ñ'ixyii je mujcu'.

3

Jesús jacnígi mijity yi' ca'ydi Moisés

¹ Miid co Jesucristo jadu'n ti tuñ, paady ycixp miich ajcxy migügtijc huidibi ciixyjot huinijot mijpidacp Jesucristo, je huidibi ajcxy Dios ti xyhuin'ijcixy co xyje'adáanigixy. Pidaaccix mhuinma'ñ yajxon ma je Cristo Jesús, je huidibi nejhuiyim co Dios ti quexy ya naaxhuiñ, je huidibi tügpajc mijtungmiid ma Dios, huidibi tügpajc xycodinaayim ma Dios. ² Jesús tudägy yi' ti y'ity ma Dios yhuinduu, je Dios huidibi ti yajniibigyii je mijtung, tim jadu'n nej Moisés y'ijty tudägy ma je ytung miid tüg'óciy jay huidibi anajty ti cöbijccixy Dios ycötujcin ma Moisés. ³ Jesús

ymihuaad nügi huindzigi'ñ etz cömayin, ca'ydi Moisés. Tím jadu'n nej piñ tüg tijccojpi je' je' ijtp cömay, ca' nmínaaním je tijc ijtp cömay. ⁴Tüg tüg tijc jím je' piñ cojp. Per Dios yi' ti yajcojtaÿ yaj'oyiydäy tüg'óciy huidibi ji'ajtp. ⁵E jadu'n je Moisés tudägy je' ytuuñ miid tüg'óciy jääy huidibi ti paady Dios ycötujcin ma yi'. Je Moisés je' ytung'ajti yejcy je tij'ajt huidibi anajty Dios jac'axam yegamyb. ⁶Je Cristo tudägy ytuuñ miid tüg'óciy iich ajt huidibi mijpidacp Dios, tím jadu'n nej tüg jääy y'ung tudägy ytuuñ ma yteedy yteedy ypidägy. Jadu'n iich ajt nbaady nej Dios tijc, e Cristo tudägy ytuuñ miid iich ajt, pen tudägy nmibijcim Dios y'ayuc, ca' n'ixmajtzim ajt nmibijcín. Pen nmijpidaacim Dios agujc jotcujc ixti mabaad n'o'cim miid je' yciixpi huidibi njijp'ijxim ma Dios.

Dios yjää ajcxy ypoocxiñ

⁷ Paady ycixp jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy ma je Espíritu Santo jadu'n yminañ:
Jadachambi pen midooyb miich ajcxy nej Dios ymina'ñ,

⁸ ca' ajcxy m'ijtcixy jotjuuñ jadu'n nej je' anajty ajcxy jotjuuñ y'ity, je' ajcxy huidibi mibidigý Dios jecy'ajt (co ajcxy y'ijty jím mijtigiduum). Je xii je tiempo jecy'ajty co ajcxy jot'ijxy huinma'ñ'ijxy Dios.

⁹ Chi Dios ymina'ñ:

Miich ajcxy mmij'ap mmijteedy ajcxy jím mijtigiduum xyjot'ijx xyhuinma'ñy'ijxich ajcxy jecy'ajty. Ca' ajcxy jäymech co ajcxy y'ijxy anajty canaag mijhuinma'ñ huidibi

ndumybich anajty miid yi' ajcxy ycixpi huixchiguipx jimijt.

¹⁰ Paady njotma'tyich miid miich ajcxy mmij'ap mmijteedy jecy'ajty, e nminañich: "Niñdigoy tüdigoy ajcxy jabom jabom ma yjot yhuinmañ. E ca' ajcxy nejhuiñhuaangixy anajty iich nnii'aad ndü'aa."

¹¹ Paady yi' ajcxy nmijotma'tyich, e janch janch nnimaayich ajcxy, e ca' n'iñdägyich, co ca' ajcxy ytigihuipy ma iich nbocxtac.

¹² Migügtijc, naygüend'ájtigix nidüg nidüg co ni tûg miich ajcxy mgamii'd'adip jibicjot jibic huinmañ, e ni mga'ixmájitzcixipy Dios juugypi y'ayuc, miid co ca' mmibijccixy. ¹³ Hue' janchtiy nayjot'amijmóoyigixy miñ xyipy jabom jabom nami xii tiempo yjacnicxñi. Jadu'n miich ajcxy mdunipy, ca'ydi ajcxy yi pocyteunii xyhuin'iingixy, e chi anajty mnaybidáacigixy jotjuuñ. ¹⁴ Pen nmibijcim nmijpidaacim Cristo y'ayuc tiibi nbaatim oga'n'aty, e ca' n'ixtigihua'cim mabaad n'o'cim, chi jëbi n'ijtim miid Cristo.

¹⁵ Je' je' je huidibi jaybetyity ma Dios y'ayuc: Cham, pen mmidooyb miich ajcxy nej Dios yminañ, ca' ajcxy m'ijtcixy jotjuuñ, jadu'n nej je' anajty ajcxy huidibi Dios mijotma'tp anajty miid co ajcxy mibidigy Dios.

¹⁶ ¿Pinjaty ajcxy huidibi jecy'ajty midou Dios y'ayuc e mibidigy Dios? Nidüg'óciy je' ajcxy huidibi tzomb Egipto naaxjot jecy'ajty miid Moisés. ¹⁷ ¿Pinjaty je Dios ymijotma't jadu'n huixchiguipx jimijt? Je huidijaty ajcxy tundigoy miid Dios ytiy'ajt, e je' ajcxy cijx y'öctaaygixy

jim mijtigiduum. ¹⁸ ¿Pinjaty Dios nimay co ni camina ytigihuiipy ma je Dios y'it ylugar ma jëbi ypoocxcixy miid yi'? Je' ajcxy huidibi ca' ycapxymidoy. ¹⁹ Paady nnejhuiiyim co janch ca' ajcxy jajty nej ytigiiygixyipy ma Dios y'it ylugar miid co ajcxy ca' mibijcy Dios y'ayuc.

4

¹ Com nmiddni ajt Dios y'ayuc, jadu'n nej ti xyaj'ahuaniiyim co ndigiiyim ma yi' chinaydac yjugy'ajttac, e nboocxim miid yi'. Paady ooy tzocy co ndzigiyyim Dios. Ca' jecyity co nidüg miich ajcxy ca' mdigihuiipy miid co ca' mmibijccixy Dios y'ayuc. ² Nañ jadu'n ti iich ajt nmidoohuim je Dios y'ayuc oybi, tim jadu'n nej yi' ajcxy jecy'ajty ti midooy. Per ca' Dios y'ayuc ma ti ypubedyii ajcxy co ti jamidoogixy je tiy'ajt. Com hue' ajcxy ymidou, e ca' ajcxy mijpidacy. ³ Iich ajt com ti nmibijcim je Dios y'ayuc oybi, iich ajt je' tigiiyimip ma je it huidibi Dios ti tiy ma jëbi nboocxim miid yi'. Com Dios jadu'n yminañ:

Paady yi' ajcxy nmijotma'tyich, e nnimäyich ajcxy, n'ibaadyich ngapxpaaadyich n'ayuc, co ni camina xii yi' ajcxy ypoocxtac capaadipy ma iich.

Tüg'öciy huidibi Dios yajcoy yaj'oyiiy, hue' ti yajcoy ti yaj'oyiiy jayijpni ca'nì anajty naaxhuiñybi chondacy. ⁴ Com ma yjaybetyity je tiy'ajt jiiby muumity nigapxy je mihuixtujcxiiibi ma jadu'n yminañ:

Dios ypoocxy je mihuixtujcxiiibi miid je' ytung ycixpi tiibi anajty tuñ.

5 E jadüg it yjaybetyity ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ:

Ca'p yi' ajcxy ytigíiygixipy ma iich nbocxtac.

6 Hue' janchtiy Dios yjacmiid'ajtyñi it lugar ma ypocxtac ma jëbi pinjaty ytigíihuip. Yi' ajcxy huidibi tzinay jecy'ajty huidibi jayijp midou Dios y'ayuc, ca' je' ajcxy ytigíiy ma Dios ypocxtac, miid co ajcxy capxycömidoodacy Dios. **7** Paady ycixpi Dios ti pidägy tûg xii tûg tiempo mina jëbi pinjaty tigíihuip ma yi' ypocxtac. Je' jadachambi xii tiempo Dios ti pidägy. Dios ti xyñimaayim nej David yminañ tzach com jecy, nej miiñ jaybety huidibi ti yajnigapxy co jadu'n yminañ:

Jadachambi pen midooyb miich ajcxy nej Dios yminañ, ca' ajcxy mnaybidáacigixy jotjuuñ.

8 Co Josué je Israel jääy ajcxy camoy je poocxin, ca' Dios canigapxy huingbi xii mina ytigíhua'ñ ajcxy ma Dios ypocxtac. **9** Paady ycixp, jadu'n yjac-hui'myñi jadüg xii tiempo mina Dios yjääy ytigíhua'ñ ma Dios ypocxtac. **10** Com pinjaty tigíiyb ma Dios ypocxtac hue' je' ypocxy miid je' ytung ycixpi tiibí anajty tuñ, tim jadu'n nej Dios ypoocxy je mihuixtujcxiiibi miid je' ytung ycixpi tiibí anajty tuñ. **11** Hue' tzocy co naymic'ijxim nej huaad ndigiyyim ma je Dios ypocxtac, ca' yjecity co nijejity miich ajcxy mbaduunipy nej ajcxy y'idiich huidibi ajcxy ca' mibijcy Dios y'ayuc, e ca' mdigiyygixipy ma Dios ypocxtac.

12 Com yi' Dios y'ayuc ijtp yi' huiniixii huinitiempo, e ymiid mic'ajt. Nigi yajtigiyñajxtäy ninicx, jot almi, ca'ydi tûg espada huidibi mejtz'adu'm'amy jijp ip etz yjijpxu'ñity. E Dios

y'ayuc nejhuiydaayb nej jäy ajcxy yjot yhuinma'ñ miidity, e tūg'óciy tijaty ajcxy ñijot'ajtcixyp. ¹³ Ca' ji ni ti huidibi Dios ti yajcojy nicxy ñayyüchyii ma yi' yhuinduu. Tūg'óciy nej ayt njot nhuinma'ñ nmiidity ñiguëxictähui p yi' ma Dios, je Dios ma iich ayt nguendí ngiyegaaním, yi' ijxtaayb ayt njot nhuinma'ñ.

Jesús yi' je' je mijhuingapxpi ma Dios

¹⁴ Jesús, je Dios y'ung, yi' je' tūgpajc jacmijtungmiid huidibi xycodinaayim ma Dios miid ayt nbocy ycixpi. E Jesús ti ytigiy ma Dios yhuinduu, paady ycixp tzoc ijtim tudägy ma ayt nmibijcin. ¹⁵ Pues com Jesucristo, je huidibi tūgpajc mijtungmiidip ma Dios, je huidibi xycodinaayim etz xyhuingapxi mma Dios, com Cristo tzaachhypi etz ijxta'ní canaagnax ti yajnaxy, tim jadu'n nej iich ayt tzaachhypi etz ijxta'ní nyajnajxim, per je' ca' ma ti bocy tuuñ. Paady ycixpi jébi Cristo ayt xypa'yoohuim co ayt nyajnajxim tzaachhypi etz ijxta'ní. ¹⁶ Tzoc agujc jotcujc nmihuingoonim je Dios y'ane'mdac e n'ojadajtim nmibijctzoohuim Dios, jaydëbi co anajty jotmay nmiid'ajtim, chi Dios may'ajt oy'ajt tunipy miid iich ayt ycixpi.

5

¹ Tüg tüg mijtungmiidpi huidibi huingapxp jäy ajcxy ma Dios, hue' je' yajhuin'ijxp ma yeydijctijc, etz yajniçapxpejty, jaydëbi yhuingapx jäy ajcxy ma Dios etz yajnaxipy Dioscojuyip miid jäy ajcxy ma Dios, etz yegipy huindzigi'ñ ma Dios miid jäy ajcxy ypcy ycixpi. ² Je mijtungmiidpi jäy ajcxy yajniçijc huidibi huingapxp jäy ajcxy ma Dios, jébi yi' ajcxy

pa'ayoooy huenpinity huidibi pocy ymiid, com nañ jadu'n yi' ajcxy pocy jihiy. ³ E miid ycixpi copicy yegipy huindzigi'ñ ma Dios etz miid jacjadyii jäy ajcxy ypocy ycixpi.

⁴ Ni piñ huaad ci'm ycanaymöyii je jadu'mbi tung co yhuingapxity ma Dios. Dios yhuin'ijxpy piñjaty huingapxip ma yi' miid jäy ajcxy ycixpi, tím jadu'n nej Dios huin'ijxy Aaron jecy'ajty etz yajnibijcy yi' jadu'mbi tung. ⁵ Jadu'n yjajty miid je Cristo, ca' ci'm nayñibijctzoohuiyi ma yi' jadu'mbi tung. Dios yajnibijci co huingapxip miid jäy ajcxy ycixpi, e ti ymöyii je mij'ajt jadu'n nej anajty ti nimäy:

Miich je' iich n'ung. Iich miich mjugy'ajt ti mmöy cham.

⁶ Nañ jadu'n ymina'ñ jadüg'it ma Dios ñecy:

Miich je' mhuingapxyp je jäy ajcxy ma Dios huinixii huinitiempo, tím jadu'n nej Melquisedec ytuuñ.

⁷ Co Cristo chinay ya naaxhuiñ, chi ooy mijuydägy minucxtägy Dios, chi ooy mibijctzoy janch mic je Dios huidibi jëbi ycohua'ñyii ma je o'cin. Miid co ooy mibijcy ooy huindzigiyy Dios miid yung naxy yjot yhuinma'ñ, paady Dios ymidoohui.

⁸ Je Cristo oy je' anajty Dios ja'ung'adyii, yajati nej ycapxymidoohuipy Dios, miid je' ycixpi nej anajty ti y'ayoy ya naaxhuiñ. ⁹ Co Cristo ya-jca'pxy yi' y'oy'ajtin miid je tzaachypi huidibi yminajxy yajnajxy, chi ni'ixi' anajty y'ity jëbi cop'adyii alma nïdzooocin huinixii, jaydëbi tüg'óciy piñjaty capxymidoob Cristo, ypaadip ajcxy y'alma nïdzooocin. ¹⁰ Dios jadu'n yajnibijcy Jesús co yajnicxip je jac mijipi tung ma yi' co huingapxip jäy

ajcxy ma Dios, t̄im jadu'n nej Melquisedec ytuñ jecy'ajty.

Je ayo'n co njipyöduutim yi mibijcin

¹¹ Ooy iičh miich ajcxy mij nm̄idm̄iydäga'ñ ma jada yaabi tiy'ajt, per ooy chachchip nimiydaacnity, com ca' miich ajcxy mic'amý mhuinijihuñhuipy Dios ytiy'ajt. ¹² Jadu'n nej jada xii tiempo ti yejcni ma miich ajcxy oga'n ti mmibicy. Hue' miich ixipy ajcxy mniyaj'ixpijcnip Jesucristo ytiy'ajt je tzipjatypi. Per miich ajcxy mdzojcyñi co myajnajtzcapxihuipy huinjemy je Dios y'ayuc huidibi ca' chipity. Ti miich ajcxy m'ahuimbijtaaygixy ca' mic majaa ma mmibijcin. Hue' jeyi miich ajcxy jadu'n nipaady nej pi'ctijc huidibi leche uucp, e ca' jadu'n paady nej mij'anäctijc huidibi caagy caayb. ¹³ Pinjaty yajpatp ma jada ixpijcin huidibi ca' chipity, jadu'n yi' nej ma'xungdijc com ca' jajtcixy je ayuc tiy'ajt tiybi. ¹⁴ Je' tzipjatpyi tiy'ajt je je' winjihuiygixp, je' huidibi ymibijkin mij may mid'ajtkixpin, jidu'n nej je' huidibi y'aa ytiitz jim ajkixyin je' titzpi jich kaagy je' ykaaygixpy, je' ko yjajtkixpy je' nej winjawiygixichin je' huidibi oy, etz je' huidibi ka'oyin.

6

¹ Paady tzoc nügi yajyujcpejt̄im n'ixpijcin ma Dios ytiy'ajt, tzoc ayt yajyeecim nmibijcin, jigix jadu'n nipaadiп jadu'n nej jay tiibí yhuinma'ñ yca'pxtaayñi. Ca' n'agapxiyo'cim canaag'oc jabom jabom je tiy'ajt huidibi ti nbaatim co oga'n nmibijcin Cristo. Ca' janam jatzojc

n'ixpijco'cim huidibi oga'n ti n'ixpijcm jadu'n nej co njothuimbijtim nej anajty ndunim jibicpi huidibi xyajnicxim ma yi o'cin, e jadu'n nej nmibijcim Dios oga'n. ² Ca' jadüg'oc n'ixpijco'cim je ixpijcin miid je niibejtin ycixpi, etz jadu'n nej yajciniixajy je mibijcpidijc jaydëbi paadip ajcxy je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, etz jadu'n nej yi öcpí ajcxy yjugypigipy co anajty ti öccixy, etz jadu'n nej Dios tzaachytuna'ñ huinixii pocyjäydijc. ³ Chi njac'ixpijcm Dios y'ayuc je tzipjatypi, pen Dios jadu'n tzojcpy.

⁴ Com pinjaty ti huinjihuïy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e jäygidägy huidibi Dios yejcpy, etz miidity Dios yjihui'ñ ma y'ay yjot, jadu'n je' nipaady nejjihuïy chinay ma jiin ytixxin. ⁵ Etz ti ajcxy jäygidägy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e ti jihuiiygixy Dios yjihui'ñ ymic'ajt huidibi yajtzinaayip ajcxy y'alma ma je xii je tiempo huidibi miimb cidacp. ⁶ Yíjadu'mbi jäy, pen tundigooyb ajcxy jadüg'oc miid Dios ytiy'ajt, e ixmach ajcxy nej anajty ti mibijccixy Jesucristo, ca'p jëbi jadüg'oc jothuimbijtcixy ma Dios miid pocy ycixpi e pijctzoogixy pocyhuinmeecxin jadüg'oc. Co ixyipy jadu'n ajcxy tuñ, chi huimbiidzimy nej ajcxy jadüg'oc yajcruudzpejtcixy je Dios y'ung miid ajcxy ypocy ycixpi, e nixiiccixy yajxiiccixy nej Jesucristo y'o'cy miid ajcxy ypocy ycixpi. ⁷ Jadu'n yi' ajcxy nej naax ni'uuctich naag'oc naag'oc ytu'y. E pen je naax yejcpy ooy cosecha ma piñ ti ñipy ti ytuñ, Dios je' anajty yconuucxin ymiid. ⁸ Pen actim apy etz actim jibic ujtz ypidzimy ma je naax, ca' je' ti tzoohuïy, e Dios je' yajtigoyamb etz nöctähuiip ma je mij jiin. (Jada naax jadu'n jada' nipaady

jadu'n nej jää huidibi ti ixmach ymibijcin.)

Yi huidibi nmibijcim yi' xyhuijtz'ijtim tudägy

9 Migügtijc ajcxxy huidibi ooy ndzocyiçh, oy iiçh ajcxxy jadu'n njamidmiiyägyiçh miich ajcxxy, janch nejhuiiybich co ca' ajcxxy ti m'ixmach yi mibijcin, etz nejhuiiybich co oybi conuucxin mbaadaangixyp ma Dios etz m'alma ajcxxy nüdzooçin paadaangixy. **10** Com Dios ooy yi' ytudägyity, e ca' yi' jäydigoy huidibi miich ajcxxy mdumyb miid yi' ycixpi, jadu'n nej oyjää'ajtin ti mdungixy miid jacjadyii mibijcpidijc, e chambaad jadu'n mdungixy. **11** Hue' iiçh ajcxxy ndzocyiçh co miich ajcxxy nidüg nidüg mnixondaaccix tungix oyjää'ajtin ixti mabaad m'öccixy, jigix mbaadipy ajcxxy tüg'öciy huidibi ajcxxy mjipp'ijxyp ma Dios. **12** Ca' iiçh ajcxxy ndzojccixy co miich ajcxxy m'ahuimbidiçpy nuux. Padungix miich ajcxxy jadu'n nej ajcxxy ytungixy huidibi mibijcp Jesucristo etz huidibi yajtungixp mecxtujcin, jaydëbi mbaatcixy tiibì Dios xyaj'ahuaniiygixy.

13 Co jecy'ajty Dios moy Abraham je' y'ayuc, ci'm je' nügapxpejty y'ayuc, com ca'anajty ji jac mijipi piñ nügapxpedipy je' y'ayuc. **14** Chi Dios Abraham niimay: "Janch co iiçh miich ngonucxip, e nmöhuiçpy may m'ap'ung m'apmang." **15** E jadu'n Abraham y'ahuijxy miid mecxtujcin, e jadu'n ycidiçiyi huidibi anajty Dios ti yaj'ahuaniiyii. **16** Co ajcxxy jää ycapxcixy co yjanchity, jim je' piñ nügapxpejtp je y'ayuc, je piñ jacmijip, je' nügapxpejtpy jada ayuc. E co nügapxpety je' y'ayuc, chi je ayuc y'ity, e ca' huaad piñjaty yminañ co ca' yjanchity. **17** Paady ycixpi Dios nügapxpejty yci'm'ayuc, miid co

anajty yajnejhuïhua'ñ je jäy ajcxy co cuyduna'ñ y'ayuc tiibí ahuaníy. ¹⁸ Ji yajpaady mejtznax Dios y'ayuc huïdibi ca' huaad capxtigach, e Dios ca' y'aniiädägy nimina. E co Dios jadu'n tuñ, chi xya-jjotcugiiyim mij, iich ajt huïdibi n'ixtaayim e ndzojcim yi' ypubejtin. E ti nmijpiidaacim yi' y'ayuc jadu'n nej njip'ijxim co xymöhuaanim ajt n'alma jugy'ajtín huïdibi ca' ycixipy ytigoyipy ni mina. ¹⁹ E miid co njip'ijxim co Dios xymöhuaanim ajt n'alma jugy'ajtín huïdibi ca' ycixipy ytigoyipy, paady ajt n'alma jocuyc ijtím ca' ma tzigi'ñ jihui'ñ. Jadu'n Dios y'ayuc nipaady miid iich ajt ycixpi nej tüg puix huïdibi je barco huon'ijtp mejyjoty, ca'ydi nej yjaty je barco. Iich ajt njip'ijxim co ndigihuaanim ma Dios y'it tzajpjoty, tím jadu'n nej je judío sacerdote mijitungmiidpi ytigiy anajty jecy'ajty ma Dios y'it ma je Dios ytijc, je it huïdibi anajty adiyducyp miid huit. ²⁰ Tígihuaanim iich ajt ma je Dios y'it tzajpjoty ma Jesús ytigiy miid iich ajt ycixpi, Jesús ti yaj'ahuäch nej jébi ndigiiyim ma Dios y'it. E jadu'n Jesús naydügpajc huingapxy etz codinäy mayjäy ma Dios yhuinduu huinixii huini:tiempo. Jesús ytung tím jadu'n nipaady nej Melquisedec ytuñ jecy'ajty.

7

Yi Jesús tím jadu'n ymijiity nej Melquisedec

¹ Je Melquisedec hue' je' anajty rey'ajtp ma je cajp huidi yxii Salem, e je' anajty huingapxp ma je mijpi janchypí Dios tzajpjotypi. Co anajty Abraham yhuimbity co anajty oy ti chiptuñ, ma anajty je reydijc oy ti yajqueec-huäcxtäy

tí m̄imadactäy, chi Melquisedec chooñ oy jijpcoyöyïy Abraham, e chi ooy Dios m̄ijuydacy minucxtacy miid Abraham ycixpi. ² Hūidibí anajty Abraham tí paady ma anajty oy tí chiptuñ, chi je' pijc-huäcxy majcpicy, chi pugooñ tüg-picy mooy je Melquisedec. Melquisedec yxii hue' yhuimbidzimy "rey tudägypi". E com co anajty yrey'aty jím Salem, hue' Salem yhuimbidzimy "jotcujc'ajtin", paady jébi nminaanim jadu'n, "je rey hūidibí jotcujc'ajtin yejcp". ³ Je Melquisedec ca'p anajty yajnejhuïy ytaj yteedy, ni y'ap yteedy. Ni ycayajnimiydägy nej ypi'c'ajty etz nej y'ögy. Tím jadu'n je' anajty yajpaady nej je Dios y'ung, tüg hūidibí huingapxp jäy ajcxy ma Dios huinixii huinitiempo.

⁴ Occuenditungixy miich ajcxy nej je Melquisedec anajty ooy ymijity. Je Abraham, iich ajt nmij'ap nmijteedy ci'm mooy Melquisedec je tüg picypi hūidibí anajty tí pijci je rey ajcxy ma oy chiptuñ. ⁵ Nej Moisés ycötujcín y'ane'my je' anajty ajcxy yhuingapxy ma Dios ytijc je pinjaty Leví y'ung'ajtpy y'anäc'ajtpy, y'ap'ung'ajtpy y'apmang'ajtpy. Je' ajcxy cötujc miid co jäy ajcxy yajcuend'adipy tügpicypí je majc-picypí huidibí xii diezmo. Oy je' anajty ajcxy ja'ajugy'adyii ja'amigüg'adyii, com hue' anajty ajcxy Abraham y'ap y'oc nidüg'óciy. ⁶ Per Melquisedec oy je' anajty ca' Leví ap'adyii teedy'adyii, yajcuejt je Abraham tügpicypí je majc-picypí. Je' je' anajty hūidibí c̄idigiyyi tiibi anajty Dios yaj'ahuaníyii. Jadu'n Melquisedec yajpuhuaniyy Dios je Abraham. ⁷ Ni piñ ycamina'nip co ca' yjanchity co je

pin conuucxin yejcp, jac mij je', ca'ydi je pin
yajconuucxp. ⁸ Ya ma iich ajt, pin c̄idigiyyip tügpic
je majcpicypı (diezmo), hue' je' ajcxy jääy huidibi
öcp. Per jadu'n nej anajty Melquisedec, jadu'n
ymina'ñ ma yjaybetyity co je' yjactzinaayñi. ⁹ E jëbi
yajmina'ñ co je Leví etz jadu'ñibaad je y'ap y'oc
huidibi ajcxy huingapxp ma Dios, e yajcuejtcixy
Israel jääy huidibi Dios patip, nañ jadu'n nipaady
nej jihuÿ ymigüety je' ajcxy je Melquisedec huin'it
co Abraham ymigüejti. ¹⁰ Jadu'n nipaady nej jihuÿ
Abraham ñigix'ajtyñi y'ap'ajtín yteedy'ajtín Leví
etz jacjadyii je huidibi anajty ajcxy ca'ni ypi'c'atyñi
yma'xung'atyñi co oy Melquisedec yiji'pcobadÿii.

¹¹ Je Israel cajp yajc̄idigiyyi je' je Dios y'ane'min
ycötujcin je Levita ajcxy huidibi anajty huin-
gapxp je mayjääy ma Dios, je' je' anajty ajcxy
Aarón y'ap y'oc. Chi jada' co jada ajcxy janch
ca'ocyaj'ahuimbijttäy tudägy pinjaty anajty je Dios
ycötujcin payöyb, ca'p tim je' anajty ycopicyity co
ycajacquëxiy jadüg huidibi codinähuip je mayjääy
ma Dios, ca' y'ocje'jiñ ma ymiiñ Aarón y'ap y'oc. Je
jadügpi huidibi codinähuamyb je mayjääy ma Dios,
hue' copicy co tú'ciy naybadiiyb miid Melquisedec.

¹² Co ytigadzipy pinjaty huingapxp ma Dios, nañ
jadu'n ytigadzip je tiy'ajt je cötujcin. ¹³ Iich ajt
nHuindzin Jesucristo, je huidibi ñimiydacpy ma
Dios ñeçy co huingapxa'ñ je mayjääy ma Dios, hu-
ingbi ap huingbi Teedy je' anajty, ca' y'ocLevíjn.
E ni tüg yi' y'amigüg ca' yhuingapxy ma Dios.
¹⁴ Huädz yajnejhuÿ co iich ajt je nHuindzin Jesús
hue' je' anajty ymij'ap'ajty ymijteedy'ajty je Judá.
Moisés ca' yi' capxpaty Judá y'ap y'oc co nimiydacy

pinjaty anajty huingapxp je mayjäy ma Dios ytijc.

¹⁵ Jacniguëxícp jada ooy co jadüg ytigüiy huidibi tumb ma Dios, huidibi tú'cìy naybaatip miid Melquisedec. ¹⁶ Ca'p Jesucristo yajtungbijci co huingapxiip je mayjäy ma Dios miid je cötujcin huidibi minaamb co yi' y'amigügtijc pátip yi jadu'mbi tung, je huidibi ajcxy yjugy'ajtin cixip tigoyip. Hue' je Jesucristo chinaayin yjugy'ajtin ca' ycixipy ytigoyipy ni mina, paady ycixp Jesucristo yajtungbijci huingapxiip je mayjäy ma Dios. ¹⁷ Com miid je' ycixpi jadu'n Dios tiy'ajt yejcy co jadu'n ymina'ñ:

Miich je' cham mhuingapxyp je mayjäy ma iiçh. Tüg nax miich mhuingapxin nej Melquisedec anajty yhuingapxy.

¹⁸ E jadu'n je oga'nbí je ane'min cötujcin huidibi Moisés yejc, ca' y'octuni cham, ca' jac ti mic'ajt miidity co jaydëbi yajtzögipy jäy ajcxy y'alma. ¹⁹ Je Dios ycötujcin huidibi Moisés jayhui'm jecy'ajty, ca'p je' ni ti yaj'oybidzimy yajhuätzpidzimy. Miid je huingapxiip ycixpi huidibi nmiiid'ajtim cham jac'oy yi' huidibi njijp'ijxim ma Dios.

²⁰ Co Dios Jesucristo yajtungbijcy, chi nïgapxpejty ycim ayuc co yjanchity. ²¹ Jacjadyii ajcxy huidibi anajty tungixp ma Dios ytijc, hue' je' ajcxy tungmooyi, e ca' Dios nïgapxpejty yi' ajcxy y'ayuc. Per co Jesucristo ytungbijcy, chi Dios nïgapxpejty ycim'ayuc. Com jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n ymina'ñ:

Je Huindzin Dios ti nïgapxpety ycim'ayuc, e ni mina ycajotmetzcihuiipy.

Jadu'n Dios nimay y'ung:

Miich mhuingapxamyb etz mgodinähuamyb je mayjäy ma iich huinxii huinitiempo. Jadu'n miich mdunipy nej Melquisedec ytuuñ.

²² Com Dios ñigapxpejty yci'm'ayuc co yjanchity co Jesucristo ytungbijcy, paady yi Jesús yi' je' majamoy mic'ajtmoy je jemybi ayuc huidibi ya-jhui'm miid jää ajcxy ycixpi, je jac'oybi cötujcin.

²³ Jacjadyii huidibi anajty yhuingapxcixy ma Dios ytijc, nimay anajty ajcxy ooy. Com co tüg y'o'cy, chi huingbi ytigii ma je' ytung. ²⁴ Jesús com ca' yi' yjugy'ajtin ycixipy ytigoyipy ni mina, paady ca' ytung ixmach, etz ca' yi'ytungmoy ni pin. ²⁵ Miid je' ycixpi Jesucristo mic'ajt miidity jaydëbi yajniidzoocipy jää ajcxy y'alma huinxii huinitiempo, pinjaty mibijctzooyb Dios ma Jesucristo yxii. Jesucristo jëbi tunipy jadu'n, com yi' yjugy'ajtin ca' ycixipy ytigoyipy ni mina. E yi' Dios mibijctzodiib miid jää ajcxy ycixpi jabom jabom huinxii huinitiempo.

²⁶ Je Jesús je' je' tügpajc je mijtungmiidpi ma Dios, huidibi iich ajt nyajmayjajtim, je huidibi miid huädz yjot huädz yhuinmañ, e ca' je' miidity ni ti jibicpi ni ti pocy. Je' ca' tügnax y'ity miid pocytumbidijc. Nigi je' ymijity ycixity, ca'ydi jac ti huidibi yajpat tzajpjoty. ²⁷ Ca' Jesús yjadu'nity nej ajcxy jacjadyii huidibi tuun ma Dios ytijc jecy'ajty, co yaj'öccixy iyujc, e je' ajcxy yejcpuy huindzigi'ñ jabom jabom, midüg co je' ajcxy ñayyajpocyñihuächyii, e chi jada' miid jää ajcxy ypocy ycixpi. Jesús tügtcypajc je' yejc huindzigi'ñ miid mayjäy ycixpi, co je' ci'm ñayyejci ma yi o'cin jadu'n nej tüg huindzigi'ñ. ²⁸ Je Dios ycötujcin

huïdibi Moisés yjayhui'm jecy'ajty, hue' y'ané'my co huen tungmøy jää ajcxy huïdibi pocy miid, co mijtungmoy ma Dios ytijc. Chi jac'axam Dios yajhui'my jemybi ayuc jemybi cötujcin, e nügapxpejty yci'm'ayuc co yjanchity. E miid je jemybi ayuc Dios tungmoy yci'm'ung, huen yajnicxip je mijpi tung ma yi' y'it, je Dios y'ung huïdibi ijtp huinixii ca' ti bocy miidity.

8

Jesús yi' je' je mijhuingapxpi ma yi Dios y'ayuc jemybi

¹ Huïdibi ooy nügi ycopicyity, huïdibi yajnimiydaacp, co iich ajt nmiiid'ajtim pin xycodinaayim ma Dios, je' je' je Cristo, je huïdibi jiiby ijtp mij'ane'mbi tzajpjoty, jadu'n nipaady nej jihuïy yi' y'iñäy a'oy'amy ma Dios ymijc.
² Jiiby je' ytuñ ma je janchypi Dios y'it ylugar, je amaaybi, huïdibi oyhuindzigi'ñ ijtp. Je it huïdibi Dios yajcoj, e ca' nmínaaním jää ajcxy yajcoj.
³ Tüg'óciy pinjaty huingapxp ma Dios, yajníbicy je' paady, e copicyity co ciyegipy ofrenda etz tijaty huindzigi'ñ ma Dios miid jää ajcxy ypocy ycixpi. Paady ooy ycopicyity nañ jadu'n co Jesucristo yegipy ofrenda etz huindzigi'ñ ma Dios miid jää ajcxy ypocy ycixpi. ⁴ Co Jesucristo ixipy ya y'ocayaipady naaxhuiñ, ni ycahuingapxy ixipy mayjää ma Dios. Com jiini ya yajpaady pin huingapxiç ma Dios ytijc, pin yejcp ofrenda etz huindzigi'ñ jadu'n nej Moisés ycötujcin y'ané'my.
⁵ Jadayaabi huingapxpi ajcxy ytungixy ma Dios ytijc ya naaxhuiñ. Je' je' tüg ijxpejt nej Dios y'it

jiiby tzajpjoty, jadu'n yi' nipaady nej tūg anecpi huidibi tzomyb jiiby tzajpjoty. Co Moisés jecy'ajty Dios ytijc je' coji miid huit, chi Dios nimaayi: "Cuenditun yajxon co anajty mgojy je tijc tūgnax jadu'n nej je ijxpejt huidibi nyaj'ijx jím copcixy."

⁶ Per je mijtung huidibi Jesús ytumyb ma Dios miid jää ajcxy ycixpi, jac'oydung yi' ca'ydi je tung huidibi je jää ajcxy ytumyb huidibi mijtung miid ma Dios ytijc ya naaxhuiñ. Com jemybi etz jac'oy etz jacmic'ajt miid je cötujcin huidibi Dios ymoy Jesús, ca'ydi je cötujcin huidibi Dios ymoy Moisés jecy'ajt. Com hue' je' jac'oy alma nüdzooçin Dios yaj'ahuaniiy jää ajcxy ma je jemybi cötujcin.

⁷ Co je jayijp'atypi cötujcin huidibi Moisés ymooyi caya'yoyidaayi jää ajcxy ypocy miid Dios, ca' yi' ixipy ycopicyity je mimetzpi cötujcin huidibi Dios ymoy jää huinjemy. ⁸ Per Dios y'ijx co je jää ajcxy ca' yajxon cuydungixy je cötujcin huidibi Moisés ymoy, jadu'n nej ymina'ñ ma yjaybetyity ma Dios nécyi miid je' ajcxy ycixpi, ma jadu'n ymina'ñ:

Jadu'n je Huindzin Dios ymina'ñ: "Mimb xii tiempo ma huingbi cötujcin nmöhuibich yi Israel jää etz Judá jää ajcxy.

⁹ Ca' y'ocjadu'niiñ nej iich ngötujcin huidibi nmooyich je' ajcxy y'ap yteedy jecy'ajty, je huin'it tiempo taabi nyajtzooñich ajcxy jím Egipto naaxjot. Ca'p je' ajcxy cuyduñ je cötujcin huidibi ajcxy nmooyich, e paady ca' nduuñich cuendi yi' ajcxy." Jadu'n ymina'ñ je Huindzin Dios.

¹⁰ Jadu'n je Huindzin Dios ymina'ñ:

Je cötujcin huidibi nyegaamybich ma Israel jää

ajcxy co anajty yijadu'mbi xii tiempo ti ñaxy, jadu'n je'. Nbädägibich ngötujcin ma yi' ajcxy yhuinma'ñ, e jadu'n nipaady nej jihuïy ti njayich n'ayuc ma ajcxy y'ay yjot. E iich yi' ajcxy xyDios'adiib, e yi' ajcxy njäy'adiiybich.

11 Tüg'óciy ajcxy nejhuïhuipy pín iich. Ni pín ji cayaixpigipy pín je' je Huindzin Dios, ni pín, ni ymigüg, ni ymijiñ ymidijc, ni pi'ctijc ni mij'anäctijc. Com nidüg'óciy ajcxy nejhuïhuipy pín iich; ypi'city ymutzity, ymijjäity, etz ymij'anäcity.

12 E iich yi' ajcxy nmeecxip yjibicjäy'ajtin, ni camina ngajac'ajihuïhuibich ajcxy ypcocy. Jadu'n Dios ymina'ñ.

13 Co Dios je' ycötujcin jemybi nimiydägy, je' je' co ya'amiyñi je jayijp'atpyi cötujcin. Je huïdibi amiyñip ca' je' y'octuunip, tzojc yi' yaj'ijxtigoyaani.

9

Je Dios ytijc huidi ya naaxhuiñ etz Dios y'it huidi tzajpjoty

¹ Je Dios ycötujcin jayijp'atypi ymiid je' anajty ñidiy'ajt nej huaad ytuñ ma Dios ytijc ya naaxhuiñ, ma jää ajcxy huindzigihuipy Dios. ² Je Dios ytijc jadu'n je' ycojity. Je jayijpi cuarto hue' anajty xiijity Lugar Santo, jiiby anajty y'ity je candelero etz je mesa ma tzajcaagy y'ity ma Dios yhuinduu.

³ Jiixci'py'amy ma je mimetzpi huit y'agiyducyity jiiby jadüg'it huidibi xiijip Lugar Santísmo (ma Dios ni'ixcidägy je jää). ⁴ Jiiby anajty tüg mij mesa ac tim ori je' anajty ma ajcxy ypoomjojccixy, e

ma je' jím anajty y'ity tüg cajoon ac ori je' anajty yñinícx huidity. Jiiby cajoonjoty anajty y'ity tüg tu'tz ac ori huidibi anajty miid je jicxy ijxpejt huidibi Dios Israel jää ajcxy ymooy jecy'ajty. Etz jiiby anajty Aarón ytajc huidibi huijp huam. Etz jiiby anajty je tzaa y'ity ma je' anajty ycixjayity Dios y'ane'min. ⁵ Ma je cajoonnícx jím anajty je querubines ñigojtydúity huidibi Dios y'oy'ajtín miid. Je querubines anajty codinaayb Dios, e je' anajty ajcxy yajnídigooyb miid yqueec je cajonnícx ma ajcxy je huidzigi'ñ ñí'py ypidacy miid jää ajcxy ypocy ycixpi. Ca' huaad yjacyajnimiydacy mijcajee jadachambí tijaty huidibi anajty yajpatp jiiby ma Dios ytijc.

⁶ Jabom jabom co anajty jadu'n y'ijttäy ni'ixi', chi je huingapxpi ytigíygíxy ma Dios ytijc ma je jayijpi cuarto, je Lugar Santo, tuñ ajcxy huindzigi'ñ etz cuydungíxy yi' ajcxy ytíy'ajt miid Dios ycixpi. ⁷ Jimijt jimijt ma je mimetzpi cuarto huidibi je huit adiydujcp, jiiby ytigíy tügtécypajc je huingapxpi huidibi jacmijtungmiid ma Dios ytijc. E co jiiby ytigíy, chi midigiy huaj ñí'py, huidibi miid huindzigi'ñ Dios miid ycimbocy ycixpi etz miid tüg'óciy jää ajcxy ypocy ycixpi etz miid ajcxy ypocy ycixpi co ca' nejhuiygíxy co ytundígooygíxy. ⁸ Miid jada ycixpi je Espíritu Santo xyajnejhuiyim co je tungmiidpi huidibi huingapxi je mayjää ma Dios, ma ajcxy jacyajtungíxy anajty je jayijp cuarto ma Dios ytijc, chi ca'ni je' anajty y'ahuächñi nej jébi pinjaty ytigíy ma je it lugar Santísmo ma Dios yhuinduu. ⁹ Je Dios ytijc huidibi ijtp anajty ya naaxhuiñ ca' je' yjéjity je janchypi. Hue' je'

anajty ijxpejt'ajtp huidi Dios y'it'ajtpy tzajpjoty. Jiiby je tungmiidpi huindzigiñ Dios miid ofrendas etz miid huindzigiñ. Per jada huindzigiñ ca' yajtigoy je pocytunii ma je jäy ajcxy yjot yhuinmañ. ¹⁰ Je judíojäy ytíy'ajt huidibi tuun ma Dios ytíjc jecy'ajty, hue' je' ñigapxy caayin uucin, etz jadu'n nej ajcxy ñayyajpocyñihuáatzigixy miid nii etz canaag costumbre huidibi ajcxy cuydumyb. Jadu'n ajcxy ytuñ ixti cooni Dios yajtigajtztay tüg'óciy yi' ycötujcin.

¹¹ Per ti y'oy ya naaxhuiñ je Cristo, e yi' je' cham ijtp jacmijtungmiidpi ma Dios, yi' ti mimiñ jemybi cötujcin jac'oybi. E yi' je' codinaayb je mayjäy ma Dios y'it tzajpjoty, je it jac'oybi jacmijpi, jacca'pxypi, ca' nmínaaním jäy ti cojy, e ca' yaajity naaxhuiñ. ¹² Cristo ti ytigiy ma je Dios y'it, je lugar Santísimo. Ca' ti ytigiy miid co jiiby yajquëxiñañ pi'cchivo ñipy o toro ñipy, hue' yci'mni'py jiiby yejcpy ma Dios. Jadu'n ti ytigiy tügtacy tigiy huinxii huinitiempo, etz xyyajniidzoocim ajt n'alma huinxii. ¹³ Ooy yjanchity co yi toro ñipy etz je chivo ñipy etz yi cuyjam co ajcxy noccixy huaj niix ma je Dios ojadajttac, co ajcxy je pocytäy yajnihuäxcixy je niipy etz yanixidujtcixy je cuyjam ymiid mic'ajt co yajpocyhuáatzigixy ñiniçx, per jotjoty ca' yajhuäch. ¹⁴ (Je huingapxpi huidibi tumb ma Dios ytíjc ya naaxhuiñ ca' ymadägy co jäy yajpocyhuädzipy miid toro ñipy), Jesucristo nigi ti ymadägy yajpocyhuäch jäy ajcxy miid yci'mni'py. Com Jesucristo ymiid je Dios yjihuiñ ymic'ajt huidibi ca' yciçipy ytigoyipy ni mina, chi ñaygiyejci ci'm ma Dios miid Dios yjihuiñ

ymic'ajt, jadu'n nej tūg huindzigi'ñ huätzpi, com ca' ni ma ni ti tundigoy. E miid yci'mni'py Jesucristo xyajhuaatzim je jibicpi ma ajt njot n̄huinma'ñ, ca'ydi ndunim huidibi Dios ca' jäygidägy, e jadu'n ajt huaad ndunim ma je Dios juugypi ytung.

15 Paady yi Jesucristo yi' je' huingapx'ajtp ma Dios miid iich ajt ycixpathi miid je jemybi ycötujcin huidibi Dios yajhui'm. Yi Jesucristo co y'o'cy, yi' ajt je' nbocy xymeeecxim tiibi ndundigooyim ma je jayijp'atyp cötujcin huidibi Moisés jayhui'm. E jigix pinjaty Dios ti yhuin'ixyii, jëbi ajcxy ycidiçiyii je tzinaydac ma jëbi n'ijtim huiniixii. Je tzinaydac huidibi Dios ti xy'ahuaniiyim. **16** Co tūg jääjijp'ixy y'o'cin, e yajcoy tūg testamento, ooy ycopicyity co yajnejhuihui'py pen janch je' ti y'ögy je pin yajcoj je tiy'ajt jigix je' ytigihui'py tumbi je tiy'ajt. **17** Co tūg jääjijp'ixy y'o'cin e yajcoy tūg testamento, ca' je' ti mic'ajt miidity je testamento pen jugy'ajtni pin je' anajty ti yajcoy. Huin'itni janchtiy co anajty ti y'ögy, huin'it je testamento mic'ajt miidity. Je jemybi tiy'ajt huidibi Dios xyajhui'my jadu'n yi' nipaady nej jääy testamento yajcoy co anajty jijp'ixy je y'o'cin, e co Jesús y'o'cy, huin'it mic'ajt moy je Dios ytig'ajt je jemybi. **18** Paady ycixpathi jecy'ajty co Dios Moisés moy cötujcin, yajtzoobaat je' miid iyujc ñi'py. **19** Moisés je' capxhuäcx je Dios ytig'ajt ma tūg'óciy mayjäy. Chi jada' huijtzigi'py tūg lana tzaptzpi miid tūg quipy aacx huidibi ooy oy yxuugy. Je' yajxooc ma huaj mang ñi'py etz chivo ñi'py teemhuidity miid nii, chi Moisés yajnihilch je libro miid je ñi'py, je libro huidibi anajty ti capxy etz nañ jadu'n jääy ajcxy yajnihilch je ñi'py.

20 Co Moisés jadu'n ytuuñ, chi yminañ: “Jada je' je ni'py huidibí yajtzoobatp je ane'min je tiy'ajt huidibí Dios ti yecy ma miich ajcxy.” **21** Moisés nañ jadu'n ni'pyñihui'ch je cochac tiyc ma anajty yDios ojadajtcixy, e tūg'óciy tumbejt huidijaty jiiby tumb. **22** Dios ycötujcin, je jecyp, ymina'ñ co tūg'óciy huidijaty yajtungixyp co Dios ojadajtcixy, copicy yajhuädzipy miid ni'py. E pen ca' ajcxy teemy yocy ni'py, Dios ca' huinmecxa'ñ yi' ajcxy ypocy.

Co Cristo y'o'cy miid ajt nbocy ycixpi, yi' yajnicxy ajt nbocy

23 Ooy jada anajty ycopicity iyujc ñi'py huindzigi'ñ, jigix yhuädzip huidijaty tumb ma Dios ytjc ya naaxhuiñ, je huidibí ijxpejt'ajtp anajty nej Dios y'it jiiby tzajpjoty. Per je Dios y'it huidibí jiiby tzajpjoty chojcpy jac'oybi huindzigi'ñ ca'ydi huidi ya naaxhuiñ. **24** Com Cristo ca' je' ytigiy ma Dios ytjc huidibí jay ajcxy ti cojy. Je tiyc huidibí jay ajcxy ti cojy, je' je' ñigojtuutin je it lugar janch janchypi huidi jiiby tzajpjoty. Cristo tigiiy ma je Dios y'it ylugar jiiby tzajpjoty, ma je' cham xycodinaayim ma Dios yhuinduu. **25** Je judío mijtungmiidpi huidibí huingapxp ma Dios ytjc, huinjimijtity ytigiy ma je Dios ytjc co yecy ni'py huidibí ca' ci'mni'py'adyii. Cristo ca' yi' ñay'ahuaniiyii y'ögipy canaag'oc, jeyi tūgtecypajc ytigiiy ma Dios y'it miid ycimni'py. **26** Co ixipy ca' yjadu'nity, canaag'oc Cristo ixipy patni chaachy'ocin maabi naaxhuiñbi chondagy. Per jadachambi ma xii tiempo ycixaani ytigoyaani, Cristo tūgtecypajc ñayguëxiçi ya naaxhuiñ, jigix codinähuiipy tūg'óciy jay ma Dios miid ajcxy ypocy ycixpi. Jadu'n Cristo

tuuñ jígiñ yajtigoyipy pocytunii. ²⁷ Dios ane'min pidac ya naaxhuiñ co nidüg nidüg jay paadip yi o'cin tügtecypajc. E Dios ti pidägy je xii je tiempo mina tiyduna'ñ nidüg nidüg jay miid ypcocy ycixpi. ²⁸ Je Cristo jotcujc tügtecypajc nayyejcí ma je o'cin co yajpocyñihuaatztäy je mayjäy. Chi jada' ñayguëxiga'nyii je mimejtz'ocpi ya naaxhuiñ, e ca' nmínaaním co yajpocyñihuaatzaanip jadüg'oc je mayjäy, hue' je' nihua'namyb ycohua'namyb tüg'óciy pinjaty jiip'ijxip cixyjot huinijot co je' miina'ñ miid yi' ajcxy ycixpi.

10

¹ Je Dios ycötujcin huidibi Moisés jayhui'my jecy'ajty, hue' je' anajty ñidiy'ajt je oybi huidibi miinamb. Ca'p je' anajty yjéjity je oybi. Paady je cötujcin huidibi Moisés yjayhui'm ca' je' jébi huädz yaj'ahuimbity pinjaty pocy ytumb, pinjaty mijhuäcp anajty ma Dios miid je iyujc huidibi ajcxy Dios yajhuindzigiib, huidibi ytun'ahuimbijtcixyp jimijt jimijt. ² Co ixipy je cötujcin y'ocmadägy huidibi Moisés yjayhui'm yaj'ahuimbity ixipy huädz ajcxy je pocy ytumbi, ca' ixipy je jadu'mbi huindzigi'ñ y'ocajtuuni jimijt jimijt. Com pin je jadu'mbi huindzigi'ñ yejcp, co ixipy je' ypcocy yajnicxtäy, ca'p je' ma ñayjihuñiib ti bocy miidity jadüg'oc. ³ Co jadu'n yaj'occixy je iyujc miid ypcocy ycixpi, je' je' je tiy'ajt co ajihuñgootigixy ypcocy jimijt jimijt. ⁴ Com yi huaj mang ñi'py etz yi chivo ñi'py ca' mic'ajt miidity co pocyyajnicxtähuiipy nimina.

⁵ Paady co Cristo ymiiñ ya naaxhuiñ, chi nimay je Dios:

Ca' miich ni ti huindzigi'ñ mdzojcni ma ymiiñ iyujc'ögy, ti miich xyñi'ixiyich tûg ninicx.

⁶ Ca' m'ocjäygidaacnì huindzigi'ñ iyujc huidibi yajno'cp. Ca' miich m'ocjäygidaacnì co jäy xyajhuindzigi yujc miid ypocy ycixpi.

⁷ Chi nmina'ñich: "Dios, cha nmiiñich jigix miich mdzojcìn yajcuydunipy, jadu'n nej yjaybetyity ma miich mnecy miid iich ycixpi."

⁸ Tim jayijp, Cristo ymina'ñ co Dios ca' octzocni, ni cajäygidägy je iyujc ögy huidibi yajhuindzigiyyip, ni je huidibi yajno'cp, jigix je pocyñicxtähuiipy, oy yi' yajajéjity huidibi ñigapxy yajtunipy ma je Dios ycötujcin huidibi Moisés yjayhui'm. ⁹ Chi jada' jadüg'it yjaybetyity co Cristo jadu'n ymina'ñ: "Cha iich nmiiñ, jigix miich mdzojcìn yajcuydunipy, miich huidibi Dios'ajtp." Hue' minaanim, yajtigoy je cötujcin huididi ane'mb co jäy ajcxy huindzigiyy iyujc miid ypocy ycixpi, etz mic'ajt mo' je jemybi cötujcin huidibi Jesucristo xymooyim. ¹⁰ Dios jadu'n ti xyajhuaatzim ajt nbocy, com Jesucristo ti tuuni Dios chojcin co ci'm ñinicx tûgtecypajc yejcy ma yi o'cin miid tûg'óciy jäy ypocy ycixpi.

¹¹ Tûg'óciy judío sacerdote huidibi tungmiid ma Dios ytijc jabom jabom jadu'n tun'ahuimbijtcixy tûgpi huindzigi'ñ, huidibi ni camina yajnicxtaaayi jäy ajcxy ypocy. ¹² Yi' Jesucristo tûgtecypajc yi' yejcy ñinicx ma yi o'cin huinixii huinitiempo, chi jada' y'ixtacy a'oy'amy ma Dios ymijc ma ane'mdäy tûg'óciy. ¹³ Jiiby tzajpjoty Jesucristo cham y'ahuixy, ixti cooni Dios yi' ymidzip mimadactaayip, e jadu'n ajcxy nipaadiipy nej jihuïy Jesucristo ytecypocxpejt. ¹⁴ Miid tûgpajc

je huindzigi'ñ huidibi Jesucristo yejc, tudägy yaj'ahuimbijttäy huiniñxi huinitiempo pinqaty ti ypocyhuäch. ¹⁵ Yi Espíritu Santo nidiy'ajtp ma iich ajt jadu'n nej Cristo ti tuñ. Com jaybety miñ ma Dios ñecy ma Dios jadu'n ymina'ñ:

¹⁶ Je huin'it xiñ je huin'it tiempo nyajmihui'maamybich je Israel jääy jemybi ayuc jemybi tiy'ajt. Nbädägibich ngötujcin ma ajcxy yjot, e njayamybich ngötujcin ma ajcxy yhuinma'ñ.

¹⁷ Chi jac'axam Dios ymina'ñ:

Ni camina njäymedzaanich ajcxy ypocy, etz jadu'n nej ajcxy ytundigooy.

¹⁸ Co je pocy ti yajhuinmecxtäy, ca'p ycopicity yjacyajtunipy tijaty huindzigi'ñ miid pocyhuinmeecxin ycixpi.

Chojcpy nmihuingoonim yi Dios

¹⁹ Paady miich ajcxy migügtijc, jëbi iich ajt ndigiiyim agujc jotcujc ma Dios yajpaady miid co Jesucristo ti temy ti yocy ñi'py miid iich ajt nbocy ycixpi. ²⁰ Cristo ti yaj'ahuäch je nii'aa je tü'aa miid iich ajt ycixpi miid yci'm ninicx, je nii'aa tü'aa jemybi oybi huidibi tigiiyb ma Dios y'it. E je' yñinicx jadu'n nipaady nej je huit huidibi anajty adujcp je Lugar Santísimo ma Dios ytijc ya naaxhuiñ, je huit huidibi ciichhuäcx co Cristo y'o'cy. ²¹ Jesucristo yi' je' je mijtungmiidpi huidibi xycodinaayim ma Dios ytijc jiiby tzajpjoty.

²² Paady ycixpi jëbi nmihuingoonim Dios miid oyjot oyhuinma'ñ, etz miid je mibijcin janchypi. Cristo ajt ti xyajhuaatzim njot nhuinma'ñ co ñi'py temy yojcy miid ajt nbocy ycixpi jigix

ca'ydi nayjihuuyim pocymiid, jadu'n nej jihiuy
ti ndziihuim miid huädz nii. ²³ Tzoc tudägy n'ijtim
ma nmibijcin, ca' nyajtigajtzim nmibijcin, com
Dios cuydunipy yi' tiibi xyaj'ahuaniyim. ²⁴ Tzoc
nhuinma'ñypidaacim co njot'amijmooyim ajt
nmigügtijc, jaydëbi naychojcim nayjihuuyim miñ
xyipy, e nduunim oyjäy'ajtin. ²⁵ Ca' n'ixmajtzim je
nayyöymugii, jadu'n nej ajcxy nijejity costumbre
miidity co ca' ajcxy yöy ma naymujctac. Nigi tzoc
nayjot'amijmooyim, e jadu'n nej cham yaj'ijxní co
yhuingooni ma je Huindzin Jesucristo ymiinaani
jadüg'oc ya naaxhuiñ, chona'ñ tzajpjoty.

²⁶ Pen iiich ajt jacpocytunim tzojcinqixy ma
anajty ti nejhuiyim Dios ytiy'ajt, ca'p ji huingbi
huindzigiñ huïdibi xyajpocyhuaatzim. ²⁷ Je'
janchtiy njacjip'ijxim miid tzigiñ jihiñ je tza-
achypí co anajty Dios xtyiydunim, e xypidaacim
mijiinjoty huïdibi yajhuindigoydähuamb Dios
ymidzip. ²⁸ Co pin cacuyduun Dios ycötujcin
huïdibi Moisés yjayhui'm, e jim metz o tugiig
testigo co yjadu'nity, yajmoy je' y'o'cin ca' miid'ajty
ti pa'ayoohuín. ²⁹ ¿Nej miich ajcxy minaangixy?
¿Nej cay jac'öctiy je tzaachypí mihuaad'ajtcixy?
Je pinjaty ca'ixañ Dios y'ung etz nixiici yajxiici
Cristo ñipy huïdibi yajpocynihuaatzp, jadu'n nej
je jemybi ayuc ymina'ñ huïdibi Dios yajhui'm. Etz
nañ jadu'n ajcxy ni'ojiygixy Dios yEspíritu huïdibi
may'ajt oy'ajt tumb miid je' ajcxy. ³⁰ Nejhuiyim
co je Huindzin Dios ymina'ñ: "Iich xypatp
ndzaachytunipyich jäy ajcxy miid ypocy ycixpi.
Iich yi' nyajcomidohuipy ajcxy ypocy." Etz nañ
jadu'n yjaybetyity ma Dios ñecy: "Yi Huindzin Dios

yi' yjäy tiyduniipy." ³¹ ¡Ooy chach mij y'ayo'nity pen je Dios juugypi xychaachytunim miid ajt nbocy ycixpi!

³² Per ajihuüyigixy miich ajcxy je xii je tiempo tiibí ñaxy, je taabi miich anajty ajcxy ti xycidigiyyigixy je tiy'ajt janchypi, ñipatyp je' anajty nej tûg tiicxin jajin ajcxy miidity. Ti ooy mhuindinaaygixy mijiptinaaygixy tzaachypi ayo'n miid yi mmibijcin ycixpi. ³³ Nijéjity miich ajcxy ti myajhuingapxnajxcixy, e ti myaj'ojcixy mayjäyduum. Nañ jadu'n jacjadyii ti abaatcixy tzaachypi jadu'n nej je tiibí ajcxy ooy yajtzaachytungixy. ³⁴ Ti miich ajcxy myajtungixy pa'ayo'n ma pinjaty anajty pujxtigotyip, e janch agujc jotcujc ajcxy ti myajtungixy meextujcin co ajcxy xypijci tijaty anajty ajcxy miid. Nejhuiiyim co jiiby tzajpjoty miich ajcxy miidity ti jaty jac'oybi huidibi huiniixii huinitiempo ijtp. ³⁵ Jacmijpidáaccixy Dios, ca' mjotmetzciyyigixy. Co mmijpidáaccixipy Dios, huin'it ajcxy mbaadipy oybi may'amy ma Dios. ³⁶ Chojcpy co miich ajcxy myajtungixipy meextujcin co mguydunaangixy nej Dios tzoc, e Dios xyajcidigiyyigixip huidibi yi' ti ahuaniy. ³⁷ Jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ:

Tzojc, janch tzojc ymiina'ñ je huidibi tzonamb tzajpjoty, e ca'p je' jecynity.

³⁸ Jadu'n Dios ymina'ñ:

Pinjaty iich ti ngöbicy co ytudägyjäyity, tzinähuip je' miid ymibijcin. E pen ixtigihua'cp ma ymibijcin, ca' jadu'n njotcujc'adipyich miid je'.

³⁹ Ca'p iich ajt njëjity huidibi ixtigihua'cp ma nmibijcin, e ytigoy y'alma, je' iich ajt piñ mibijcp, e jadu'n n'alma paadipy nüdzooocin.

11

Yi mibijcin

¹ Jotcujc nayjhuiyim jadu'n co huidibi nmibijcim janch yi', oy co ca' n'ijxim. Je huidibi nmibijcim je' xymooyim jotcujc'ajtin miid huidibi njip'ijxim ma Dios. Je huidibi nmibijcim nejhuiyim co janch janch jadu'n, oy ca' n'ijxim. ² Com miid co ajt nmij'ap nmijteedy ajcxy mibijci Dios y'ayuc paady Dios cöbijcy ajcxy jadu'n nej tudägyjäy.

³ Miid ajt nmibijcin ycixpi nejhuiyim co Dios oyduñ tûg'ociy huidibi jii'ajtp miid y'ayucti'ajty, jigix huidibi cham n'ijxim je' yi' yaj'oyiy huidibi ca' yaj'ixy.

⁴ Miid co Abel mibijcy Dios, paady Abel ymoy Dios huindzigi'ñ jac'oybi ca'ydi Caín, e Dios cöbijci Abel yhuindzigi'ñ, e miid je' ycixpi Abel ooy ycömaybidzimy ma Dios co anajty ytudägyity. E jadu'n oy Abel ti yja'o'cini, jadu'n nipaady nej jihuïy yjacmiydägyñi chambaad. Com miid je mibijcin huidibi anajty ymiid yejc ijkpejt ma iich ajt.

⁵ Miid co Enoc mibijcy Dios paady yajnicxi jadügpí tzinaydac ni yca'o'cy, ni ca' ajcxy paty, com Dios anajty ti yajnicxyii. Jadu'n ymina'ñ ma yjaybetyity ma Dios ñecy, ca'ni anajty yajnicxyii: "Dios jäygidacpy anajty Enoc chinaayin." ⁶ Pen ca' nmiid'ajtim mibijcin ni jadu'nyi, ca' Dios jäygidägy

ajt ndzinaayin. Com co nmihuingonaaním Dios, hue' tzocý co nmibíjcím co Dios yjijity, e co yaj'ahuimbindípy oybi miid pín mibíjcíp.

7 Miid co Noé mibíjcy Dios, paady Dios ñimaayi jayíjp co ytuna'nyii yjada'nyii mijniigom huidibi anajty ca'ní yaj'ixy. Co Dios ymigapxi, chi Noé yjotmaybaady e yaj'oyiy je barco ma yi' etz y'ung y'anág ñiigomdzögípy. Miid co anajty Noé miidity mibíjcín, paady yajpocycáy je naaxhuiñyäy ajcxy ca'pi ymibícy. Chi Dios cöbijcy Noé jadu'n nej tudägyjäy miid co mibíjcí Dios y'ayuc.

8 Miid co Abraham anajty Dios mibícy, paady Dios yhuin'ijxi e ycapxymidouhui. Chi je' chooñ ma ñaax ycajpiñ ñicxy ma je it lugar huidibi Dios anajty möhuaanip co je'adiiyb. Choñ, ni ca' anajty nejhüy ma ñicxy. **9** Miid co Abraham mibíjcy Dios, paady chinaydacpijcy nej tüt huingjäy ma je naax huidibi Dios yaj'ahuaníyi, huidibi ca' yjéjity. Chinay ma huittijc, nañ jadu'n ajcxy y'idiich Isaac etz Jacob huidibi ajcxy nañ jadu'n Dios yaj'ahuaníyi je naax. **10** Abraham je' anajty y'ahuijxyp mina jébi chinaydacpijcy ma Dios y'it ylugar huidibi jadu'n nipatp nej tüt cajp huidibi miid y'ijx ta'tzpícy y'oodyuñity, je huidibi Dios ñihuimmayiy, je huidibi Dios yajcojy yaj'oyiib.

11 Sara hue' anajty pumäy, ti anajty ymijäyiyñi, ti ñajxní tiempo mina jébi y'ung'ixy. Per miid co mibíjcy Dios y'ayuc huidibi ti ñimaayi co y'ung'ixa'ñ anajty, chi paty mijaa co y'ungdzimigip. E chi y'ung'ijxy com ymibíjc co Dios anajty cuyduna'ñ tiibi ahuaníy. **12** Miid tütgíjy, je Abraham, ti choondacy tütgícy y'amigügtijc

huidibí oy ti ymayíy. Abraham, oy anajty je' ti yjahuingoni mina y'ögaani, chi ooy y'ung y'anäg, y'ap'ung y'apmang janchmay paty, jadu'n ymayity nej madza' etz ymayity nej pu' ma mejypa', janch ni ycamicho'nty.

13 Tüg'óciy je jää ajcxy huidibí ya yajnimiydacp, öctay ajcxy ni ycacidigiiyi je tzinaydac huidibí anajty Dios ti yaj'ahuaníyii. Miid co ajcxy mibijcy Dios, paady nejhuiiy ajcxy co jacjiini Dios ymöhuiiyb je huidibí ti yaj'ahuaníyii. Com ymibijc ajcxy Dios, paady joccuyc ñayjihuiiyi co Dios möhua'nyii jacjiini huidibí ti yaj'ahuaníyii. Yminañ ajcxy co anajty y'adzinaaygixy ya naaxhuiñ. **14** Pinjaty jadu'n minamb co adzinaaybi ajcxy yajpaady, hue' yajhuimbizimy co chinaydac yjugy'ajttac ajcxy y'ixtaayb. **15** Co ixyipy ajcxy jäymejtzó'cigixy je naax ma anajty ti choongixy, janch ycahuimbijty ajcxy jim jadüg'oc. **16** Per je' ajcxy nügi anajty nijot'ajtcixy it lugar jac'oybi, je' je' je tzajpjotypi. Miid jada ycxipi Dios ca' yi' cho'yduñ co ñaydijyii Dios ma je' ajcxy. Com ti ni'ixiiyi ajcxy chinaydac jiiby tzajpjoty.

17 Abraham mibijcy Dios, e co Dios Abraham y'ijxmajtzi, chi yajmiiñ Isaac co anajty yajhuindzígihua'ñ Dios. E janch cixyjot je y'ung tügpajc anajty yecy, je y'ung huidibí Dios ti yaj'ahuaníyii anajty. **18** Dios ñimay Abraham co miid Isaac miid'ada'ñ may y'ap y'oc. **19** Abraham yhuinmaayb anajty ooy co Dios tügpajc cötujcmiidip yajjugypigipy öcpyi. Paady jébi iich ajt nminaanim co Abraham ycidihiyi jadüg'oc y'ung co anajty ti yjugypicy co anajty ti y'ögy.

20 Isaac mibijcy Dios, paady Isaac Dios mibijctzoy miid Jacob etz Esau ycixpi co huen ajcxy oybi paadip ma je tiempo huidibi mim cidacni. **21** Jacob ymibijcy anajty Dios, paady co anajty y'ögaani, chi ahuaniiy conuucxin ma nidüg nidüg José y'ung y'anäg. E jadu'n Dios ooy huindzigiyy ojadajty yam ñaygodajc'adyii miid ytajc co anajty ooy ti ymijjäiyiñi. **22** José co anajty Dios mibicy ma anajty y'ögaani, yminañ co Israel jäy ajcxy anajty ypidzimaangixy comjecy jim Egipto, chi yajhui'my tiy'ajt nej ypajc ytuniiyb co anajty choñ ajcxy jim Egipto.

23 Miid co anajty ajcxy mibicy Dios, paady co Moisés yma'xung'ajty, chi ytañ yteedy yützi tugiiig po'. Com co ajcxy ijxy co anajty ooy y'oyity je ma'xung, ca' ajcxy anajty tzigiy je rey y'ane'min co anajty yaj'öctähua'ñ tüg'ociy ungma'xung yeydijcpí. **24** Miid co Moisés mibijcy Dios, paady co oy ymij'anäccojni, ca' tzojcy co ñaydijiyyb co rey ñix y'ung'adiib. **25** Hue' janchtiy Moisés nigi nijot'ajty co ayo'n tzaachhypi minaxipy yajnaxipy quipxy miid Dios yjäy, ca'ydi co nixondägipy je jugy'ajtin ma je rey ytiyc huidibi Dios ca' jäygidägy. **26** Moisés nigi ñayjihuuyi jocuyc co tzaachhypi ayo'n anajty minaxy yajnaxy miid Cristo ycixpi, ca'ydi co miid'ajttähuiipy jugy'ajt comeen'ajt jim Egipto. Com Moisés ti anajty yhuinma'ñypidägy co Dios yega'ñ je oybi. **27** Miid co Moisés mibicy anajty Dios paady choñ jim Egipto, ni catzigiy co anajty rey yjotmädy, jadu'n y'ijty tudägy nej jihuuy ixy je Dios ca'pi yaj'ixy.

28 Miid co mibijcy Dios paady Moisés tuuñ je

pascuaxii, chi ni'an'e'mdiyy co huen tijc'aguu tüg tüg yajni'pyiÿ, jigix co je ángel huïdibi yaj'öcp, ca'p je' je israelitajäy y'ungoob yaj'o'cip. ²⁹ Miid co ajcxy mibijcy Dios paady je israelitas ajcxy yanajxy je tzaptz mejy jadu'n nej jihuÿ ñajxcixy huindïtztuuy, e co ajcxy je Egipto jääy nañ jadu'n yjanaxañ, cijx ajcxy ñii'o'ctäy.

³⁰ Miid co ajcxy mibijcy Dios, paady ycida day je poch ma je Jericogajp, taab anajty je israelitas ajcxy ti jühuïdijtcixy huixtuje xii. ³¹ Miid co Rahab, je töxyjäy jibic tzinaaybi, mibijcy Dios, paady ca' y'o'cy quipxyi miid je huïdibi anajty ca' capxymidoogixy Dios. Com co je' yajjättacy ma ytijcín je huïdibi anajty ti choongixy ma Israel jääy ajcxy anajty yajpaady, co anajty ayüch ameech yajciÿöygixy yajtecyöygixy Canaan naaxjot.

³² ¿Ti njacmiydägibich? Nyajtigoy'idaamybich tiempo co nimiydägibich Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, e jacjadyii Dios y'ayucnajtzcapxiÿibi. ³³⁻³⁴ Miid co ajcxy mibijcy Dios, paady ymimadac ajcxy ymidzip canaag picy, ane'my ajcxy yajxon yi cajpjäy, ypaat ajcxy pubejtin huïdibi Dios anajty ti yaj'ahuaníiÿigixy. Yaj'adujc ajcxy caa y'ahuac, yajxeem ajcxy jiin huïdi anajty ooy ymijity, tzooc ajcxy co anajty yaj'ögaangixy miid espada. Pinjaty anajty pumäyip ypaat je' ajcxy ymic'ajt ymijaa, mij je' ajcxy ooy y'íjtcixni ma chiptungixy, e ymimadactay ajcxy maymidzip. ³⁵ Jim anajty töxyjäy yjájtigixy huïdibi ajcxy cïdigiiyi y'ung juugy huïdibi anajty ti jugypicy co anajty ti y'ögy. Jadyii ajcxy y'o'cy ahuoni' agidzi', ca'p ajcxy paty nïdzooçin. Jadu'n

ajcxy paty o'cin, jaydëbi patcixy jugy'ajtin etz tzinaayim jac'oybi ma Dios. ³⁶ Jadyii Dios y'ayucnajtzcapxiyybi ooy ñixiici yajxiici, yajci'ajty, etz tzumy mach ypujxtjc'ïñäy. ³⁷ Jadyii Dios y'ayucnajtzcapxiyybi y'o'cy ajcxy tzaagögäch, jadyii yaj'ajidiy ajcxy janch tim cup y'ijxmajtzi ajcxy, jadyii yaj'o'ci miid espada. Ymiñ xyijpy xii yaa yhuidijtcixy ymiid ajcxy ñinïcx yüch miid cöbixy'ac etz miid chivo'ac, ayoob jäy ajcxy, jotmay miid, yajtzaachytungixy yajca'oydungixy. ³⁸ Yi jadu'mbi Dios y'ayucnajtzcapxiyybi ajcxy ni je naaxhuiñjäy anajty camihuaadity. Miid ymidzip pahuidijtcixy, paady yhuidijtcixy anajty tütznaaxtuum etz yuugjoty, chinaaygixy naaxpa'tci'py etz majaty ang. ³⁹ Nidüg'óciy je' ajcxy oy cömay ajcxy yjanajxy miid co miibijcy ajcxy Dios, ca' ajcxy paty tiibi anajty Dios y'ahuaniy. ⁴⁰ Com Dios jac'oybi je' anajty yegamyb miid iich ajt, paady ca' ajcxy paty je oybi tiibi Dios y'ahuaniy. Ti anajty Dios nihuinmayiy co yajca'pxaaní yi' ajcxy ytudägy'ajtin quipxyi miid iich ajt co Cristo y'o'cy miid iich ajt nbocy ycixpi.

12

Tzoc iich ajt nihuinma'nybidaacim ma Jesú

¹ Com nmiid'ajtim canaag ijxpejt nej jäy jecy'ajty miibijcy Dios, paady iich ajt jadu'n nipaady nej jihuuy huinduy jajiixcipy nmiid'ajtim jäy huidibi ti yajniguëxig ymibijcin. Paady ycixp tzoc ahuing pidaacim je huidijaty xy'adzijpim ma ajt nmibijcin, e nañ jadu'n tzoc ahuing pidaacim je pocy huidibi xyajhuinma'nydigooyim,

e tzoc naymic'ijxim cuydunim yi tiy'ajt miid mecxtujcin ma ajt ndzinaayin, jadu'n nej jäy ñaymic'ijxigixy co nayboyicquípxigixy. ² Tzoc nhuinma'ñybidaacim ma Jesú. Jim ijxpejt nbaatim ma Jesú nej jëbi nmibijcim Dios. Jesú yi' je ti xyajnejhuiyim Dios ytiy'ajt. Yi Jesú yi' y'ayoo anajty ma je cruudz, ni ca' yi' tuñcuendi je jadu'mbi o'cin oymidzo'yduunip. Com co Jesú ñejhuiyb anajty co jadu'n y'oc'ayoohuipy, chi ypaadipy jotcujc'ajtin ma Dios y'ane'my. E cham je' yajpaady ma Dios ymijc ma Dios y'ane'mdac.

³ Huinmaaygixy miich ajcxy je Jesú y'ijxpejt, nej pocyjäydijc chaachytuungixy etz ñi'oñiygixy, etz ca' y'ixaani, paady ca' mdzíjpcigixy ni mgamijotmetzciiygixy. ⁴ Ca'ni miich ajcxy ayo'n tzaachypi myajnaxy mabaad ni'py ajcxy mxibidyii jadu'n nej Cristo yjajty. ⁵ ¿Nej ti miich ajcxy mjäydigooygixy je capxhuijin huñdibi Dios ti xymooygixy nej jihuñy yci'm'ung? Jadu'n yminañ ma Dios ñecy:

Miich n'ungich, ca' mbidägy nej jihuñy ca' ytím ytiijity je tzaachypi huñdibi Dios miid xycapxhuijy, ni ca' mjotmetzciihuipy co xyaj'ójipy.

⁶ Dios ycapxhuijpy yi' pinjaty chojcpy yjihuñy. Dios chaachytumby yi' ajcxy co ytundigooy, pinjaty yi' ti cöbicy nej jihuñy yci'm'ung.

⁷ Mímadaaccix miich ajcxy je castigo, com Dios jadu'n yi' xymiidity ajcxy nej jihuñy yci'm'ung. ¿Nej ji jada' tûg ung, e ca' yteedy chaachytuniñy co ytundigooy? ⁸ Pen ca' miich ajcxy Dios ti tzaachypi xymooygixy, jadu'n nej yi' moy

castigo tüg'óciy y'ungdijc y'anäctijc, ca' miich ixipy ajcxy Dios xy'ung'adyii tiydudägy. Jadu'n miich ajcxy m'idipy nej tüg pi'c'anäg huidibi yteedy ca' y'ixa'ñii. ⁹ Jadüg nax, taabi anajty ajt nbi'cnity, iich ajt ndeedy ya naaxhuiñ xy'ihuijim xycapxhuijim anajty, e xychaachytuunim co ca' ngapxymidoohuim nhuindzigiyyim ajcxy. ¿Nej co ca' huaad n'ijtim ane'my ma ajt ndeedy huidibi tzajpjoty yajpatp? E jadu'n jëbi nbaatim je jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy nimina. ¹⁰ Iich ajt ndeedy ya naaxhuiñ xy'ihuijim xycapxhuijim anajty miid jada combi jugy'ajt ycixpi, jadu'n nej je' anajty ajcxy oy'ixy. Nañ jadu'n Dios iich ajt xychaachytuunim miid ajt n'oy'ajt ycixpi etz jigix nmiid'ajtim huädz jot huädz huinma'ñ nej Dios ymiidity huädz yjot huädz yhuinma'ñ. ¹¹ Oy yjanchity co ca' ti tzaachhypi ndzojcim ma yam nbaatim je tzaachhypi, com ooy ndzachjihuiyyim je tzaachhypi, e ca' jocuyc nayjihuiyyim. Per pinjaty ixpijcipi Dios chojcin miid je tzaachhypi ycixpi, chi je' yhuimbizimiyygixy tüg jugy'ajtin tüdägypi etz jocuycipi.

Je huidibi ayo'ngojp co Dios y'ayuc ngacöbigaanim

¹² Paady miich ajcxy jomcpijccix ma mmibijcin, jadu'n nipaadip nej jihuÿ myajpidicciyx mgÿ' tiibi y'anucxiÿñi, etz mgoxcohuajc mic'ajt paady huidibi anajty ca' mic'ajt miidity. ¹³ Ixtaaygix nii'aa tü'aa tiÿibi ma mdzinaayin, jadu'n nipaadip nej jihuÿ yi mdecy huidibi mädip ti chögy, e camina jadüg'oc yhuiidip.

14 Tzinaaygix miid oyjot oyhuinma'ñ miid nidüg'óciy jäy. Ca' mdúngixipy ti tzip. Miid'ajtcix tütz tzinaayin huätzpi, pen ca' jadu'n mdungixy, ni pin ca'ixipy je Huindzin Jesucristo. **15** Ooy cuenditungixp co ni pin cajipyöydüdipy je pubejtìn huidibi Dios ti ahuanÿ, jigix nañ jadu'n ni pin ycayajpaadipy janch mät yjot yhuinmañ, e yajhuindigoydäy yajmättäy jacjadyii ymigügtjc, tim jadu'n nej tütz ujtz ta'mbi ypa'mduñ. **16** Ni tütz miich ajcxy ca' huaad ti ayuc miid'aty miid huingbi töxyjäy huidibi ca' miich mdöxyjc'adyii. Ca' nañ jadu'n m'ixtijipy je ayuc huidibi Dios yajhui'my miid miich ajcxy ycixpi, jadu'n nej y'idiich Esaú. Miid tütz caayin uucin Esaú toocnax je huidibi anajty möhuaanip yteedy co y'unnggoobity. **17** Miich ajcxy mnejhuiyb co Esaú tocy huidi anajty paatip co japada'ñ je conuucxin huidibi anajty yteedy möhuaanip, ca' jadu'n Dios cöbijcy, chi Esaú ooy yjayaaxni, per ca' anajty ñihuinma'ñ nej yjothuimbidip miid je' ycixpi tibí anajty tuñ.

18 Ca' miich ajcxy ti mjaty ti m'ixy, nej jecy'ajty yi israelitas ajcxy yajty etz y'ixy co ajcxy mihuingoñ je cop Sinaí ma anajty Dios ti pidägy mij jiin, ma anajty ooy yhuidzucy yjidity etz mijpoj mijtigoy ñaxy, ma anajty ooy y'agoodzÿ anaxy. **19** Ni mgamidoy ajcxy je trompeta ni je Dios y'ayuc huidibi anajty ajcxy je' migapxip. Pinjaty je' midou je ayuc ypijctzou ajcxy may'ajt co ca' huaad yjacmigápxigixy com ooy anajty chigiiygixy. **20** Je' je' anajty ycixpi co anajty ca' mimadägaangixy je ane'min cötujcin huidibi anajty minamb: "Pin anajty ytecy pidacp ma yi cop, hue' yi' y'oyyaj'o'cnity

cögäch miid tzaa o miid quipyijpxu'ñ, oy ixyipy y'iyujcity." ²¹ Oy chigiiyñi huidibi anajty yaj'ijxp, Moisés ci'm minaan: "Tziyuuybich yam miid tzig'i'ñ."

²² Per miich ajcxy jadu'n nipaady nej jihiyy ti mmihuingoongixy yi cop huidibi yxi Sión etz je Dios juugypi ycajp. Je' je' je Jerusalén tzajpjotypi ma canaag mil je ángeles ajcxy yöymujccixy. ²³ Ti miich ajcxy mmihuingoongixy ma ti yöymujccixy je jaccömaaybi jäy huidibi ajcxy yxi cojaay ma Dios ñecy jiiby tzajpjoty, je huidibi ajcxy huin'ib huin-gapxtacp Dios. Ti miich ajcxy mihuingoongixy Dios je huidibi nijuez'ajtp tüg'óciy. Nañ jadu'n ti miich ajcxy mihuingoongixy je' ajcxy je oyjäydijc y'espíritu huidibi Dios ti yaj'ahuimbijttäy tudägy. ²⁴ Miich ajcxy ti mihuingoñ yi Jesús, yi huidibi xycodinaayim ma Dios miid je jemybi cötujcin huidibi Dios yajhui'my miid iich ajt yciixpi. Yi Jesús huidibi mic'ajtmoy je Dios y'ayuc jemybi, co ñi'py teemy yojcy miid ajt nbocy yciixpi. Yi Jesús co ci'm ñi'py teemy yojcy miid jäy ajcxy ypocy yciixpi, nügi oy yi' ca'ydi co Abel iyujc ñi'py teemy yojcy miid ypocy yciixpi.

²⁵ Paady yciixp ooy cuenditungix miich ajcxy, ca'ydi yaj'ixtiy Dios, je pin ti xyajmihui'mim jemybi y'ayuc. Je jäy ajcxy huidibi tzinay jecy'ajty, ca'p je' ajcxy choccy co ajcxy ixtiy Dios co jecy'ajty yjamigapxi ajcxy ya naaxhuiñ. O'ctiy iich ajt ca'ndzoocim, pen nmooyim ajt njix je Dios, je pin y'ayuc xyajmihui'mim huidi tzoon tzajpjoty.

²⁶ Co Dios y'ayuc yejcy jecy'ajty, chi yajtziyuuy ooy naax. Jadachambí Dios

ymina'ñ: “Jadügtecypajc nyajtziyuya'ñich je naax, e ca' nminaanim naaxti'ajty, nañ jadu'n nyajtziyuya'ñich je tzajp.” ²⁷ Co jadu'n Dios ymina'ñ: “Jadügtecypajc nyajtziyuya'ñich je naax.” Hue' yajhuinjihuïy co ytigoydähuiipy huidijaty yücxp huidibi Dios yaj'oyiiy, e je' hui'mip je huidijaty ca'yu'cxy. ²⁸ Paady je Jesucristo ycötujcín huidibi Dios xyajmihui'mim, ca' yi' huaad ytigoy. Tzoc yajnajxim Dioscojuyip miid Jesús y'ayuc ycixpi, e nyajmij'ajtim n'ojadajtim Dios miid tudägy'ajt etz miid huindzigi'ñ nej je' jäygidägyin. ²⁹ Iich ajt nDios jadu'n yi' nej tüt jiin huidibi nöctaayb tüt'óciy.

13

Nej jëbi nyajjäygidaacim Dios

¹ Miich ajcxy huidibi mibijcp Jesucristo, ca' mjäydigooygixy co ajcxy mnaychójcigixipy miñ xyipy nej jihuïy ajcxy mdügquëxyity. ² Ca' ajcxy mjäydigóoygixipy co oyjäy'ajtin mdúngixipy miid pinjaty ajcxy xycøjädiyb. Miid co oyjäy'ajtin ajcxy tuuñ, chi nijejity ajcxy yajjättacy ángeles ajcxy, ni ca' ajcxy huinjihuïy co ángeles anajty ti yajjättaaccixy.

³ Mjäyimedzip ajcxy pinjaty tzumy'iñaayb mach'iñaayb jadu'n nej jihuïy miich ajcxy nañ jadu'n mdzumy'iñaaygixy mmach'iñaaygixy quipxy miid je' ajcxy. Jäymeedzip miich ajcxy pinjaty tzaachhypi ayo'n minajxp yajnajxp, com nañ jadu'n miich ajcxy miidity je ninicx huidibi jëbi y'ayoy.

4 Huen nidüg'óciy jää huindzigiyygixy yajmij'ajtcixy je piycin casada'ajtin. Huen je yëydijc etz je ytöxyijc naymiidtzináayigixy yajxon, com Dios yi' tzaachytunipy piñjaty tundigooyb miid huingbi töxyjäy.

5 Ca' m'adzojccixy meeñ. Mijotcujc'ajtcixy ti ajcxy ii miid. Dios ti je' ymina'ñ: "Camina xii iich miich ajcxy n'ixmadziipy, ni iich miich ajcxy ngajäydigoyipy." **6** Jadu'n jëbi nmínaanim agujc jotcujc: "Yi Huindzin Dios yi' xypubejtpich, ca' ndzigihua'ñich jää nej xyjatuna'ñich."

7 Jäymejtzcx miich ajcxy je piñjaty ti xyñigohuajc'ajtcixy, je piñjaty ti xyajmiiidmíydaaccixy Dios y'ayuc ytìy'ajt. Huinmaaygix nej je' ajcxy anajty ytudägy'aty, padungix nej je' anajty ajcxy miidity ymibijcin.

8 Jadu'n nej Jesucristo oybi tuñ jecy'ajty, nañ tim jadu'n oybi tuñ chambaad, etz oybi tuna'ñ huini xii huinitiempo, ca' yi' yajtigadzip yi yhuinma'ñ ni mina. **9** Ca' miich ajcxy myajhuin'ingixy miid canaag ipiycin huidibi ca' ytügnaxity miid Jesucristo ytìy'ajt. Niñi oy co ajt nbidaacim nhuinma'ñ ma je Dios y'ayuc, nej yi' xychojcim xyjihuiyim, nej yi' may'ajt tuñ miid iich ajt. Ca' mbidaacim mhuinma'ñ ma je cötujcin huidibi adujcp nijejity caayin uucin. Ni ti jotcujc'ajt ajcxy capaty piñjaty panicxp yi jadu'mbi cötujcin.

10 Je judío tungmiidpi huidibi huindzigi'ñ tumb anajty ma Dios yhuittijc je jecyip, ca' yi' jëbi yjactuuni ma iich ajt nmibijcin jadu'n nej Jesucristo tuñ huindzigi'ñ miid iich ajt ycixpi. **11** Je judío mijtungmiidpi ma Dios ytìjc ypidac iyujc

ñi'py ma je Lugar Santísmo nej tūg huindzigi'ñ huidibi yajpocyñihuaatzp je mayjäy. Je iyujc ögy ñinícx jiguem je' yajnögy, ca' jiibyity cajpjoty ma je Dios anajty huindzigiyyigixy. ¹² Tím jadu'n nej je judío sacerdote yajnögy je huindzigi'ñ iyujc ñinícx cajp nínaxy, nañ tim jadu'n Jesús paty tzaachy'o'cin cajp nínaxy jigix miid je' yci'mni'py pocyñihuädzip je mayjäy. ¹³ Tzoc miipidaacim je Jesús tiibí y'ögy cajp nínaxy miid iich ajt nbocy ycixpi. Tzoc minajxim yajnajxim je canayyajmij'adíi je canay'ixa'nii, tim jadu'n nej Jesús minajx yajnajx je canayyajmij'adíi je canay'ixa'nii. ¹⁴ Ya naaxhuiñ ca' ya ajt nmíidity tūg ciudad ma jébi n'ijtim huinixii huinitiempo, je' iich ajt njíjp'ijxim je tzinaayin huidibi miimb cidaacp. ¹⁵ Paady ycixp chojcpy co Dios n'ojadajtim nmibijctzoohuim jabom jabom huinixii miid Jesucristo yxii. Co jadu'n n'ojadajtim nmibijctzoohuim Dios jadu'n nipaady nej tūg huindzigi'ñ nmooyim. Tzoc ii mibijctzoohuim, tzoc ojadajtim miid ajt ngi'm'ahuac ngi'm'ayuc. ¹⁶ Ca' mjäydigóoygixipy co oybi mdúngixipy etz naybubéjtigix naybudigíiyigix miñ xyipy. Co jadu'n mdúngixipy jadu'n nipaady nej tūg huindzigi'ñ ti myejccixy ma Dios huidibi yi' ooy jaygidägy.

¹⁷ Capxymidoogix pinjaty xyñigohuajc'ájtcixp etz yajmij'ajtcixp, com yi' miich ajcxy xycuend'ajtip yi' m'alma. Nejhuiyim co ciyegaangixy ycuendi ma Dios nej ajcxy ti xycuend'aty. Pen oybi miich ajcxy mdumyb miid yi' ajcxy, jotcujc ajcxy ñayjihuihuiyb. Pen jibic miich ajcxy mduñ miid yi' ajcxy, tajip mayip ajcxy. E pen yi' ajcxy

tajp maayb, chi miich ajcxy ca' ni ti jocujuj'ajt
mmiid'adipy.

18 Mibijctzoogix Dios miiid iich ycixpi etz je
pinjaty xymiidhuuidijtpich. Jatytim naymic'ijxibich
tudägy nduuñich ma tüg'óciy iich ndung,
paady ycixp jocujuj'ajt nayjihuiyijich. **19** May'ajt
nbijctzooybich ma miich ajcxy co Dios
mmibijctzoogix miiid iich ycixpi, jigix Dios
a'ixihuiipy co nícxibich tzojc ma miich ajcxy.

Oy'ajt etz capxpoocxin huidibi cogixiyyip je necy

20 Dios nmibijctzooybich miiid miich ajcxy
ycixpi. Je Dios huidibi yajjugypijc jadüg'oc iich
ajt nHuindzin Jesucristo co y'o'cy, je huidibi
cuend'ajtp je maymibijcpidijc. Co Jesucristo
níipy teemy yojcy, chi mic'ajt moy je jemybi
cötujcin huidibi Dios ti xyajmihui'mim. Dios ti
pidägy Jesucristo jadu'n nej je cuend'ajtpi jac'oybi
ma je maymibijcpidijc. Jadu'n yi' nipaady nej
tüg cöbixy cuend'ajtpi huidibi cuend'ajtp may
ngöbixy. **21** Je Dios huidibi xyajjotcujc'ajtim je'
huen xyaj'ahuimbijtcixy huädz etz oyjäy ma
tüg'óciy ajcxy mmibijc'ajt nej
mdzinaayin, jigix ajcxy mdunipy nej yi' tzocy.
Dios huen tuñ ma iich ajt njot nhuinma'ñ miiid
Cristo ymic'ajt nej yi' tzocy. ¡Huen Cristo y'idipy
mij cömay huinixii huinitiempo! Amén. Jadu'n
jada.

22 Nmigügtijc, nbijctzooybich may'ajt yajtungixy
mecxtujcin ma jada ayuc capxhuijin. Ti ajcxy ii
con nijayiyyigixy. **23** Nejhuiyyigix miich ajcxy co ajt
nmigüg Timoteo y'ity ahuäztuum. Pen tzojc yjädy

ya ma nyajpaadyich, chi yi' xymiädnícxibich co iiich
anajty miich ajcxy niçxy n'ijxcixy.

²⁴ Nguejxpyich ngapxpoocxin ma nidüg'óciy piñ
ajcxy xyñigohuajc'ajtp etz je migügtijc ajcxy huïdibi
mibijccixyp. Je migügtijc huïdibi ajcxy yajpatp ya
Italia yquejxyp ajcxy capxpoocxin ma miich ajcxy.

²⁵ Dios ajcxy xyconuucxiñ nidüg'óciy miich
ajcxy. Amén. Jadu'n jada.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f